

15-02-2021

§ 16a miljøgodkendelse

af slagtekyllingebruget
Buskovgård
Holstebrovej 13, 7830 Vinderup

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ.....	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ.....	5
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR.....	8
BASISOPLYSNINGER	8
INDRETNING OG DRIFT.....	8
ANLÆG OG BYGNINGER	8
BAT - BEDSTE ANVENDELIGE TEKNOLOGI	8
BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE HENSYN.....	10
LUGT	10
ØVRIGE GENER	10
FØLGEVIRKNINGER	11
KLIMA OG RESSOURCER	11
IE-HUSDYRBRUGET	12
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR.....	13
BASISOPLYSNINGER	13
INDRETNING OG DRIFT.....	13
ANLÆG OG BYGNINGER	13
BAT	14
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
AMMONIAK	17
LUGT	21
ØVRIGE GENER	22
FØLGEVIRKNINGER	25
KLIMA OG RESSOURCER	26
IE-HUSDYRBRUGET	27
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	29
KLAGEVEJLEDNING.....	29
OFFENTLIGGØRELSE.....	29
BILAG	31
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	31
BILAG 2 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	32
BILAG 3 – PLACERING AF LÆHEGN OG SOLITÆR BEPLANTNING OMKRING ANLÆG.....	33
BILAG 4 – OMKRINGLIGGENDE NATUR	34
BILAG 5 – DRIFTSJOURNAL.....	35
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	36

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	15-02-2021
Husdyrbrugets adresse	Holstebrovej 13, 7830 Vinderup
Ejendomsnummer	6610185275
Matrikel	1a Buskov Gde., Sahl
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Willem Doeke Dekker
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	26743907 / 1009271836 / 57140
Husdyrbrugets ejer	Willem D. Dekker
Husdyrbrugets telefonnumre	97440923 / 23495188
Husdyrbrugets e-mail	willem.dekker@dlgmail.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	219651
Husdyrbrugets konsulent	Niels Provstgård, Søhøjlandets Regnskabskontor, e-mail: nep@shlrk.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro husdyrbrug@holstebro.dk Tlf. 96117563
Sagsnummer	09.17.19-P19-29-20

Sagstype	§ 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹
IE-brug	Husdyrbruget får flere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er derfor omfattet af § 16a stk. 2 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Miljøgodkendelsen betragtes som værende udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilklårene vil være gældende fra meddelelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none">▪ Underretningspligt ved manglende vilkårsoverholdelse. Den ansvarlige for husdyrbruget skal straks underrette kommunen ved manglende overholdelse af godkendelsens vilkår og skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre overholdelse.▪ Krav om miljøledelse skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor IE-bruget får en miljøgodkendelse efter § 16a.▪ Krav om fasefodring.▪ Særlige krav ved ophør af IE-husdyrbruget.▪ Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.▪ Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligehold af udstyr.▪ Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi; dokumentation for miljøledelsessystem; logbog over gennemførte kontroller; dokumentation for overholdelse af fodringskrav.▪ Krav om anvendelse af energieffektiv belysning.▪ Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg.
Andre love og tilladelser	Miljøgodkendelsen omfatter etablering af ny slagtekyllingestald, der kræver en byggetilladelse inden etablering. Der skal ansøges igennem Byg og Miljø . Der skal ansøges om håndtering af tag- og overfladevand fra den nye stald. Der kan ansøges gennem Byg og Miljø .
Samtidig i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af Miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter etableringen af en ny stald med et produktionsareal på 2.700 m² til slagtekyllinger samt godkendelse af et samlet produktionsareal på 10.571 m², på husdyrbruget på Holstebrovej 13, 7830 Vinderup. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 27-10-2020.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- Lugtforhold, da husdyrbruget ligger tæt på lokalplanlagt område.

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 6. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen med skema nr. 219651 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningskema samt yderligere supplerende materiale.

Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 29-10-2020 til den 12-11-2020. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 14-01-2021 til den 13-02-2021.

Ikke-teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Der er en moderne slagtekyllingeproduktion på ejendommen. Derudover er der ligeledes markdrift på ejendommen. Det er en husdyrproduktion som kræver præcision og høj hygiejnestandard. Der produceres i holddrift, hvor staldene tømmes helt og rengøres mellem hvert hold. Der produceres mellem 5 – 10 hold årligt i hver stald. Kyllingerne indsættes som daggamle og slagtes når de vejer 2 – 2,5 kg. Produktionsperioden kan variere som følge af kyllingerace.

Den ansøgte produktion er Flexgruppe, slagtekyllinger (kombinationer af dyretyper og staldsystemer). Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen (Husdyrgodkendelse):

- Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger
- Kyllinger, Økologiske
- Tilladelsen omfatter derfor alle kylling produktioner mellem de to varianter.

Der er i dag tilladelse efter revurdering i til en slagtekyllingeproduktion med en årlig produktion af konventionelle slagtekyllinger på 429 DE. Det svarer til 1.287.000 kyllinger (35 dage) i de 4 eksisterende stalde. Efter hvert hold rengøres staldene og dybstrøelsen køres væk.

Miljøgodkendelsen fra 31/5-2001 er revurderet 11/4-2013 sags. nr. 001320-2011. Den oprindelige godkendelse omfattede en mindre kvægproduktion. Denne er ikke aktuel i dag og er ikke med i revurderingen. Kvægproduktionen er ophørt år 2002. Der er således ikke sket ændringer siden 2013.

Der søges om at anlægge en ny stald i tilknytning til eksisterende slagtekyllingestalde. Den nye stald placeres vest for de eksisterende stalde. Produktionsarealet af den nye stald vil være på 2.700 m² indvendigt staldareal (produktionsareal), også til konventionel slagtekyllingeproduktion.

Udvidelsen vil således være fra 7.871 m² til 10.571 m² staldareal til kyllingerne. Det svarer til en udvidelse med ca. 25 %. Ammoniakfordampningen stiger med 23 % fra produktionen som kommer til at omfatte slagtekyllinger i varierende størrelse og slagtealder. Alle dyr går også i fremtiden frit på dybstrøelse.

På områder som transport og effektivitet i produktionen er udvidelsen mindre på grund af rationaliseringsfordele. En del af disse fordele gør sig også gældende på rugeriet som producerer de daggamle kyllinger og på slagteriet som aftager de slagteklare dyr.

For at imødekomme fremtidens krav til produktion af slagtekyllinger søges hele produktionen som fleksibel slagtealder og slagtevægt. Der er derfor anvendt værst tænkelig situation i forhold til lugt og ammoniak udledning til omgivelserne.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Indenfor konsekvenszonen for lugt findes kun få andre landbrug og beboelser.

Landskab

Ejendommen ligger i et udpræget landbrugsområde med spredt beplantning og enkelte bebyggelser. Alle ejendommens bygninger ligger tæt samlet og isoleret for enden af egen grusvej. Der drives markbrug, arealerne ligger i området tæt ved ejendommen. Området er relativt jævnt med spredte træbevoksninger. Der er andre landbrug i området, og området er præget af landbrug og landbrugsproduktion. Området er kategoriseret som værdifuldt landbrugsområde. Det betyder at landbrugsproduktion er prioriteret og ønsket i området.

Påvirkning af natur

Samlet er ammoniakudledningen på 6.307,9 kg N-ammoniak, heraf en merbelastning på 1.538,5 kg N-ammoniak årligt i forhold til nudrift og 483,4 kg N/år i forhold til for 8 år siden. Ammoniakudledningen har, ifølge beregningerne i IT-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, ingen negativ effekt på de beskyttede naturområder nær ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der anvendes det bedste staldsystem til slagtekyllingeproduktion, hvilket er dybstrøelse og fast gulv. Teknologien i form af varmeveksler er benyttet til reduktion af ammoniak. Alle stalde, undtagen stald 2, hvor der ikke er plads langs facaderne, er monteret med varmevekslere.

Hus 2 er monteret med 3 CE-ventilatorer, de står for 60 % af driftstiden pr hold. Denne ventilationsmotor er mest energieffektive og bruger mindst strøm.

Al husdyrgødning (dybstrøelse) som ikke anvendes i eget jordbrug, fjernes ved udmugningen efter hvert hold og leveres til biogas. Der er derfor ingen markstakke eller andre faste gødningslagre på ejendommen. Der anvendes markstak til eget markbrug. Som midlertidigt lager i forbindelse med udmugning i staldene kan en mindre stak forekomme.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå påvirkninger fra udvidelsen

Natur

Der er varmeveksler på staldene i det omfang det er muligt, og der bliver også etableret varmeveksler på den nye stald. Varmeveksler reducerer ammoniakfordampningen med 23 %, hvilket er niveauet for den medregnede kapacitet på ventilationsområdet. Godt management og fokus på klima i staldene reducerer udledningen af ammoniak.

Lugt

Tilsætning af varme i hele produktionsperioden giver en mere tør strøelse. Dette resulterer i en lav lugtbelastning, da der ikke kan dannes ammoniumnitrat uden vand. Dette tiltag sikrer også kyllingerne mod svidning fra strøelsen, da ammonium er syredelen af ammoniumnitrat.

Energi

Ved at anvendes varmeveksler på staldene genbruges en del af varmeenergien. Dette mindsker energiforbruget betydeligt. Der anvendes halmfyr som primær varmekilde. Halm samles delvis fra egne marker. Der bruges LED lys i nogle af staldene, og ventilationen bruger de mest energieffektive montrere.

Vandforbrug

Der anvendes vandtryksregulering på alle afsnit i staldene. Drikkeniplernes højde justeres, hvilket reducerer vandspildet i staldene.

Landskab

Den nye stald opføres i samme stil og materialer som stald 4, den nyeste eksisterende stald. Der er således et ældre bygningsæt bestående af stald 1-2-3 som kommer til at ligge indimellem stald 0 og stald 4. Det får ejendommen til at fremstå som en helhed. Det tilstræbes, at bygningerne ligger i samme højde. Den nye stald får en større servicebygning mod nord. Den udføres som en forlængelse af stalden med samme højde, bredde og farver.

Der er afskærmende beplantning omkring ejendommen i form af læbælter. Den flyttes mod vest for at gøre plads til den nye stald 0. Ejendommen ligger trukket tilbage fra Holstebrovej, og den nye stald vil ikke få staldene til at syne skæmmende i landskabet. Ejendommen ligger omkranset af træer mod nord og med åbne marker på de øvrige sider.

Alternativer

Alternativ placering

Placeringen af stalden øst for ejendommens eksisterende staldbygning er fravalgt for at kunne overholde lugtgenet til nabo mod øst. Husdyrbruget skal fremstå som én enhed, og for at driftsbygningerne skal have et harmonisk udtryk. Den nye stald kunne derfor kun ligge vest for de eksisterende slagtekyllingestalde. Denne placering er ideel i forhold til management og færdsel omkring staldene. Med valgte placering, etableres en større servicebygning med adgang til stalden. Alle stalde har således en ren ende i den nordlige ende, hvor alle servicebygningernes forbindelse til foder og varmforsyning ligger. Al gødning tages ud mod syd, og der kan dermed skabes en ren og en uren zone på ejendommen.

Teknologi

Der anvendes varmeveksler til reduktion af energiforbrug og ammoniakfordampning. Varmevekslere giver op til 30 % reduktion i ammoniakemissionen fra staldene. Effekten er indsat med 23 % for at sikre, at det ansøgte kan opnås. Varmeveksler til slagtekyllingestalde er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste (<https://mst.dk/media/169094/indstilling-af-rokkedahll-mediearkivet.pdf>).

Ophør

Ved ophør af produktionen rengøres staldene inkl. gødningsfaciliteter. Fodersiloer tømmes og rengøres. Servicerum rengøres ligeledes.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 10.571 m², på husdyrbruget matr. nr. 1a Buskov Gde., Sahl, beliggende Holstebrovej 13, 7830 Vinderup.

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Denne § 16a miljøgodkendelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Ved meddelelsesdato ophæves miljøgodkendelse af 31-05-2001 meddelt i henhold til § 33 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelsens vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - produktionsarealets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - driftsjournaler (jf. bilag 5)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

5. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype / Flexgruppe	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Slagtekyllinger	1.672
Stald 2	Slagtekyllinger	1.672
Stald 3	Slagtekyllinger	1.672
Stald 4	Slagtekyllinger	2.855
Stald 0	Slagtekyllinger	2.700
I alt		10.571

6. I forbindelse med byggeriet af stald 0 skal produktionsarealet afsættes korrekt i henhold til ansøgningen.

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

7. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

BAT - Bedste Anvendelige Teknologi

8. Staldene skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldanlæg	Miljøteknologi/kommentar
Stald 1	Varmeveksler, 23 %
Stald 3	Varmeveksler, 23 %
Stald 4	Varmeveksler, 23 %
Stald 0	Varmeveksler, 23 %

Installation af varmeveksler

9. Der skal være installeret mindst 1 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 1 og 3, til reduktion af ammoniakfordampning.
10. Der skal være installeret mindst 2 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 4, til reduktion af ammoniakfordampning.
11. Der skal installeres mindst 1 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 0, til reduktion af ammoniakfordampning.
12. Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet som angivet under punktet vedr. kapacitetskrav.
13. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.

Kapacitetskrav

14. Varmeveksleren skal levere mindst 0,6 m³ luft pr. time pr. kylling i stalden og mindst 0,3 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.
15. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst 1,3 m³ luft pr. time pr. kylling og mindst 0,65 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.

Driftstid

16. Varmeveksleren skal levere al ventilation i stalden frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmeveksleren levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene der er nævnt under punktet vedr. kapacitetskrav.
17. Når ventilationsbehovet overstiger 4 m³/time/kylling må varmeveksleren slukkes.
18. Driften skal sikre en reduktion på 23% af ammoniakemissionen. Det svarer til 23/30 (reduktionskrav og dokumenteret effekt), svarende til en driftstid på 70% af rotationstiden (dage).
19. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under punktet vedr. kapacitetskrav.

Vedligeholdelse og service

20. Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
21. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
22. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
23. Der skal foretages årligt eftersyn efter leverandørens anvisning.

Dokumentation for drift

24. Der skal føres en logbog for varmeveksleren, indeholdende registreringer om
 - a) Varmevekslerens driftstid evt. ved montering af timetæller på varmeveksleren.
 - b) Tidspunkter for rengøring herunder udskiftning af filtre samt vedligehold
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
25. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

26. Det eksisterende læhegn vest for stald 1 skal flyttes til den vestlige side af den nye stald 0. Læhegnet skal etableres og stedse vedligeholdes, så det danner en skærmende beplantning omkring slagtekylingestaldene og omkring de 3 nye fodersiloer, jf. bilag 3. Beplantningsbæltet skal bestå af et minimum trerækket læhegn af hjemmehørende løvfældende træer og buske og være plantet senest 1 år efter at den nye stald er opført. Derudover skal der plantes en række solitære træer i gavlenden mod syd.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

27. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.

Øvrige gener

Handleplaner ved uforudsete gener

28. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

29. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

30. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt uden dørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

	Mandag – fredag kl. 07-18 (8 timer)	Mandag – fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 (maks. værdi)
	Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
		Søn- og helligdag kl. 07-22 (8 timer)		
dB(A)	55	45	40	55

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjklender kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

31. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår.

Restvand og spildevand

32. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

33. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).
34. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Følgevirksomheder

Driftsforstyrrelser eller uheld

35. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende og minimum en gang årligt opdateres.
36. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

Klima og ressourcer

Miljø- og ressourcestyring

37. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
38. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
39. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
40. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier indføres på husdyrbruget.
41. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune. Herefter skal energigennemgangen foretages såfremt elforbruget overstiger 0,3 kWh per kylling (konventionel 32 dages kylling).

Ved ophør

42. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Der er stillet vilkår om, at denne § 16a miljøgodkendelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Dette begrundes med, at miljøgodkendelsen til dels erstatter den lovpligtige revurdering af tidligere miljøgodkendelse. Ved meddelelsesdato ophæves derfor den eksisterende miljøgodkendelse.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. For at sikre, at vilkårene i denne godkendelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til om der kan ske en delvis udnyttelse af projektet. Derfor er denne miljøgodkendelse en samlet godkendelse, hvor miljøteknologi skal implementeres og nye stalde skal bygges for, at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne.

Vilkår 5 og 8 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres en ny slagtekyllingestald på cirka 29 x 110 meter med et produktionsareal på 2.700 m² umiddelbart vest for de eksisterende stalde. Produktionsarealet udvides fra 7.871 m² til 10.571 m².

Desuden etableres 3 nye fodersiloer, der placeres ved den nye stald. De tre fodersiloer har hver en kapacitet på 40 m³ og bliver 12 meter høje.

Opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at dybstrøelsen fjernes ved holdskifte af dyr samtidigt med rengøring af staldanlæggene. Al husdyrgødning (dybstrøelse) som ikke anvendes i eget jordbrug, fjernes ved udmugningen efter hvert hold og leveres til biogas. Der er derfor ingen faste gødningslagre på husdyrbruget. Der anvendes markstak til eget markbrug. Som midlertidigt lager i forbindelse med udmugning i staldene kan opbevaring i overdækket markstak forekomme i kortere tid.

Fast husdyrgødning

For at sikre at kompostmarkstakke ikke oplægges på arealer med høj grundvandsstand, der kan medføre udvaskning af næringsstoffer til det omkringliggende miljø, er der stillet vilkår om, at kompostmarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer.

BAT

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT-teknologi

Der stilles vilkår om, at staldene skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der anvendes det bedste staldsystem til slagtekyllingeproduktion, hvilket er dybstrøelse og fast gulv. Teknologien i form af varmeveksler benyttes til reduktion af ammoniak, idet alle stalde, undtagen stald 2, hvor der ikke er plads langs facaderne, er monteret eller monteres med varmevekslere.

Hus 2 er monteret med 3 CE-ventilatorer, de står for 60 % af driftstiden pr hold. Denne ventilationsmotor er mest energieffektiv og bruger mindst strøm.

BAT-niveauet er opnået ved at anvende varmeveksler med en reduktion på 23% i ammoniakemissionen fra staldene.

Der stilles vilkår om, at staldene 1 og 3 skal drives med 1 varmeveksler, stald 4 skal drives med 2 varmevekslere, og den nye stald 0 skal drives med minimum 1 varmeveksler af typen Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200.

For at sikre at anlægget opnår den ammoniakreducerende effekt, som forudsat i beregningen, stilles der vilkår til installation, kapacitet, driftstid, vedligehold og service samt dokumentation.

Installation af varmeveksler

- Der skal være installeret mindst 1 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 1 og 3, til reduktion af ammoniakfordampning.
- Der skal være installeret mindst 2 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 4, til reduktion af ammoniakfordampning.
- Der skal installeres mindst 1 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200 i stald 0, til reduktion af ammoniakfordampning.
- Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet som angivet under punktet vedr. kapacitetskrav.
- Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.

Kapacitetskrav

- Varmeveksleren skal levere mindst 0,6 m³ luft pr. time pr. kylling i stalden og mindst 0,3 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.
- Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst 1,3 m³ luft pr. time pr. kylling og mindst 0,65 m³ luft pr. time pr. kg kylling ved maksimal belægning i stalden.

Driftstid

- Varmeveksleren skal levere al ventilation i stalden frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmeveksleren levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under punktet vedr. kapacitetskrav.
- Når ventilationsbehovet overstiger 4 m³ t⁻¹ kylling-1 må varmeveksleren slukkes.
- Driften skal sikre en reduktion på 23% af ammoniakemissionen. Det svarer til 23/30 (reduktionskrav og dokumenteret effekt), svarende til en driftstid på 70% af rotationstiden (dage).
- Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under punktet vedr. kapacitetskrav.

Vedligeholdelse og service

- Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
- Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
- Der skal foretages årligt eftersyn efter leverandørens anvisning.

Dokumentation for drift

- Der skal føres en logbog for varmeveksleren, indeholdende registreringer om
 - a) Varmevekslerens driftstid evt. ved montering af timetæller på varmeveksleren.
 - b) Tidspunkter for rengøring herunder udskiftning af filtre samt vedligehold
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
- Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Samlet vurdering

BAT-niveauet opnås ved, at der etableres varmevekslere i staldene. Husdyrbruget lever dermed op til emissionsgrænserne.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund er der stillet fastholdelsesvilkår for de valgte BAT-teknologier.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT-niveau.

Af BAT-beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Den ansøgte totale udledning er 6.308 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT-emissionsniveau, som er 7.364 kg NH₃-N/år. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Husdyrbrugets beliggenhed

Lokalisering og planmæssige forhold

Anlægget på Holstebrovej 13 ligger cirka ca. 1 km nordøst for område udlagt til offentlige formål (34.O.05) ved Rydhave Skov samt ca. 1,4 km syd for Vinderup byzone.

Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1. Planmæssige forhold fremgår af bilag 2.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i Husdyrbrugloven, jf. §6, 7 og 8.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Husdyrbruget ligger i landskabskarakterområdet kaldet Vinderup Bakkelandskab. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger:

”Karakterområdets landskab er et sammensat, småbakked landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller. Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster. Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd. Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mellem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet. Ryde Plantage, Fællesjorderne ved Møgelmoose og kløften Gjæven udgør områdets særligt oplevelsesrige landskaber.

Karakterområdet rummer ét enkelt delområde, den smalle kløft Gjæven, hvor landskabskarakteren er væsentligt anderledes.”

I landskabskarakteranalysen er følgende vurdering om indpasning af landbrugsbyggeri:

”Nyt landbrugsbyggeri bør kun opføres i tilknytning til eksisterende landbrugsbyggeri for ikke at forstærke landskabets komplekse bebyggelsesstruktur. Det vurderes muligt at indpasse større landbrugsbyggeri, men generelt bør landskabets middelstore skala respekteres. Større byggeri kan indpasses, hvor skalaen optræder større og hvor terrænet kan udnyttes som en afgrænsende struktur. Nye bygninger skal orienteres efter linjerne i det eksisterende byggeri for at opnå et harmonisk udtryk. Samtidig bør bygningerne have et udtryk i arkitektur og farve, der harmonerer med det eksisterende byggeri, så bygningsmassen fremstår ensartet og harmonisk i landskabet. Ønskes afskærmende beplantning bør det understøtte og dermed udbygge den eksisterende bevoksningsstruktur af læhegn og små bevoksninger”.

Der er ansøgt om etablering af en ny kyllingestald med et produktionsareal på 2.700 m² samt tre nye fodersiloer hver med en kapacitet på 40 m³. Den nye stald bliver cirka 29 x 110 m heraf er de 2.700 m² produktionsareal. Der forventes 0,5 m sokkel inkl. truck-værn i både gavl og sider. Forrummet er på cirka 5 x 7 m og ligger inde i servicebygningen. Taget på stalden bliver med 15 graders hældning og en kiphøjde på 8,5 m. Stalden opføres i grå elementer, med gråt eternittag. Ansøger beskriver, at materialevalget matcher de materialer og farvenuancer, som er anvendt på eksisterende slagtekyllingestald nr. 4 og halmlade 2. Dermed fremstår husdyrbruget ensartet og harmonisk. På siden af stalden monteres ventilationsafkast og varmevekslere, på samme måde som den eksisterende stald 4. Den nye stald orienteres efter linjerne i det eksisterende byggeri i forlængelse af det eksisterende anlæg.

Den nye stald opføres i kote 44 - 42. Området, hvor stalden bygges skråner lidt mod vest og syd. Mod syd falder terrænet og her skal der ikke graves så meget ud, det betyder, at nordenden med servicerum bliver gravet lidt ned i jorden. Det vil ikke være nødvendigt at terrænregulere væsentligt i forbindelse med anlægsarbejdet.

Det er desuden oplyst, at det eksisterende læhegn påtænkes flyttet vest for den nye stald for at afskærme anlægget yderligere.

Holstebrovej 13 er beliggende ca. 1,2 km nordøst for område udlagt til offentlige formål (34.O.05) ved Rydhavne Skov samt ca. 1,2 km syd for Vinderup byzone.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bygge- og beskyttelseslinier, bevaringsværdigt landskab, kystnærhedszonen samt værdifulde kulturmiljøer. Husdyrbruget ligger i et område med flere landbrug. Området er præget af husdyrbrug og planteavl og flere mindre beplantninger.

Det vurderes, at det ansøgte byggeri ikke er en væsentlig ændring i forhold til eksisterende. Stalden opføres i tilknytning til eksisterende og husdyrbrugets anlæg vil fortsat fremstå som en samlet enhed. Der stilles vilkår til genskabelse af det læhegn, som fjernes ved opførelsen af den nye stald, så stalden sløres

i forhold til det omgivende landskab. Desuden stilles der vilkår om, at der skal plantes en række solitære træer i gavlenden mod syd for at skærme mod indblik sydfra.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstof-følsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i forhold til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• ammoniakfølsomme habitatnaturtyper• § 3 beskyttede heder• § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder > 10 ha• § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha• højmoser og lobeliesøer	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove	Maks. merdeposition ≥ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra alle husdyrbrugets stalde og lagre - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke, som for kategori 1-natur og kategori 2-natur, et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 6.308 kg NH³-N/år, hvilket er en meremission på 1.539 kg NH³-N/år i forhold til nudrift og 1.539 kg NH³-N/år i forhold til 8-års drift.

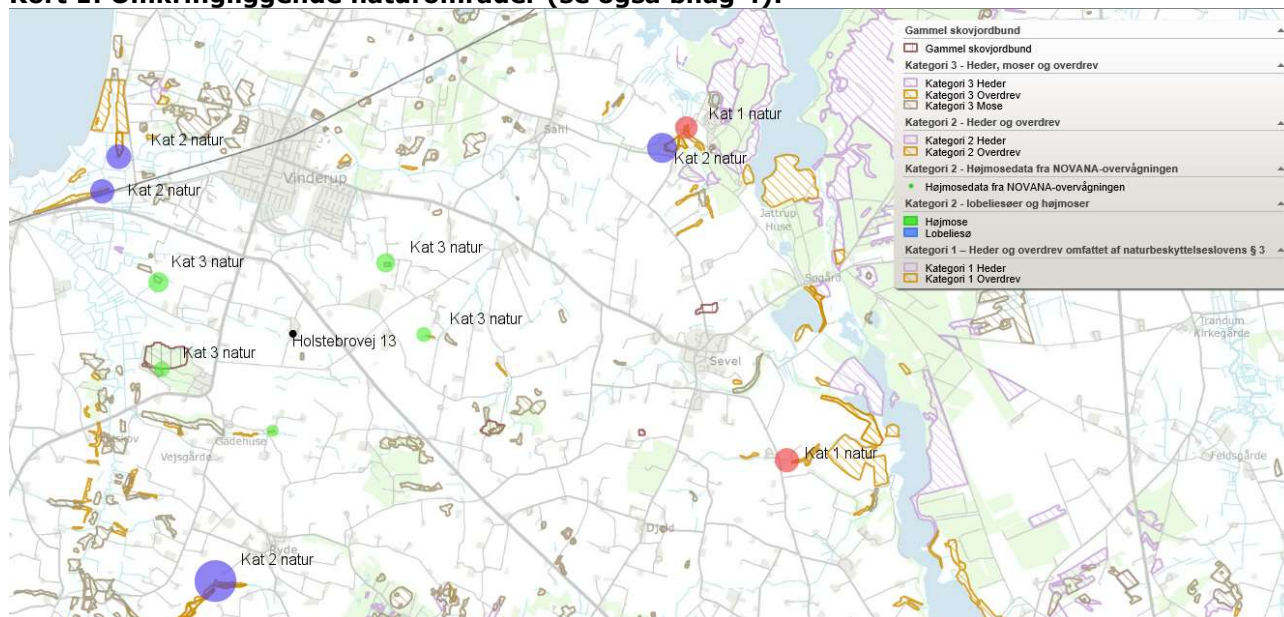
Samlet ammoniakdeposition siden 2012

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2012 til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 12 naturområder i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne tager udgangspunkt i både den produktion som var aktuell for 8 år siden samt nudriften.

Figur 1: Beregninger af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose nord/dst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
Hjerl Hede Plantage	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev Søgård	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose og overdrev nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev Skærbæk Å	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Naturlig tilgroet lysåben areal	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Gammel Skovbund Rydehave Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,5
Overdrev Handbjerg	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev Ryde	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Sahl Plantage Skånsø	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0
Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Kort 1: Omkringliggende naturområder (se også bilag 4).

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til husdyrbruget er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29 Flyndersø og Skalle Sø.

Mindsteafstanden hertil er ca. 5,5 kilometer mod nordøst.

Natura 2000-området rummer talrige, større områder med ammoniakfølsomme habitatnaturtyper, men beregninger i flere af de nærmest liggende dele af området viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra husdyrbruget.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2-natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er stor.

Nordøst for husdyrbruget i en afstand af ca. 3 kilometer fra bygningerne er registreret et 3,5 ha stort overdrevsområde, som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2-natur.

Det fåregræssede overdrev blev undersøgt af botanikere i 2014, og undersøgelserne viste en række arter, der er typiske for sure overdrev. Naturkvaliteten blev vurderet til moderat.

Beregninger viser en totaldeposition i dette område på 0,1 kg N/ha/år (merdeposition 0,0 kg N/ha/år), og reglerne for kategori 2-natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget drift på de nærmest liggende områder med kategori 2-natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3-natur)

Det nærmeste §3-naturområde i forhold til husdyrbruget, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er en 2.800 m² stor mose ca. 200 meter syd for husdyrbruget. Mosen er gennemgået af kommunens konsulenter i juni 2018, og de beskriver den som et eutroft pilekrat.

Beregninger for mosen viser en kvælstofdeposition på 0,3 kg N/ha/år fra udvidelsen (nudrift og 8-årsdrift) og en totaldeposition på 1,5 kg N/ha/år.

Der er foretaget beregninger i flere mulige områder med kategori 3-natur men i noget større afstand fra husdyrbruget, og her er depositionstallene væsentligt lavere.

Nord for husdyrbruget i meget kort afstand er et område registeret som potentielt ammoniakfølsom skov. Området er i dag en blanding af nåle- og løvskov, men luftfotos fra 1945 samt ældre kort viser, at det har været en ren nåletræsplantage. Holstebro Kommune vurderer derfor ikke, at der er tale om ammoniakfølsom skov.

Derimod rummer Rydhave Skov ca. 1,2 kilometer mod vest fin, gammel naturskov. Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen (nudrift og 8-årsdrift) og en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Jf. ansøgningsskema 219651 er beskyttelsesniveauet for ammoniak overholdt, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Holstebro Kommune vurderer, at da der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning, som overskrider 1,0 kg N/ha/år, overholder det ansøgte lovens krav om maksimal deposition af ammoniak i kategori 3-natur.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Følgende arter og artsgrupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Lever ikke i området.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at projektet ikke får negativ indflydelse på bilag IV-arter, og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt fra stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme. Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

For nærmeste naboer, er der ingen husdyrbrug indenfor 100 meter af beboelsen. Der er derfor ingen kumulation til nabo.

For samlet bebyggelse er det beboelsen i den samlede bebyggelse, der udløser denne, som der regnes til. Der er ingen husdyrbrug indenfor 300 meter af de huse, som danner udgangspunkt for samlet bebyggelse.

For nærmeste byzone, Vinderup By, er der kumulation i punkt 1. Der er en økologisk malkekvægproduktion på Struervej 1, ca. 180 meter fra byzonen. Derfor er punkt 1 indsat i lugtberegningerne som kumulationspunkt i forhold til byzone, hvorfor geneafstanden skal forøges med 10 %. I denne beregning er lugtgeneafstanden overholdt.

Lugtberegning

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 219651) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt.

Grænsen for overholdelse af lugtgenekriterierne for samlet bebyggelse er lige overholdt til det i kommuneplanen udlagte område 34.O.05 Rydhaveslot Efterskole. Når den nye stald er opført er der 1.140 meter fra nærmeste stald til området. Til den nærmeste bygning ved Rydhaveslot Efterskole er der dog 1.140 meter. Holstebro Kommune vurderer, at forhold vedr. lugt er overholdt, og at der ikke skal stilles skærpede vilkår ift. lugt.

Vinderup er nærmeste byzone. Mod syd er grænsen præget af et noget uens forløb til byzonen og planzoner. Geneafstanden er undersøgt i 4 forskellige punkter som vurderes at være de tætteste på Holstebrovej 13. Der er kumulation med et andet landbrug i punkt 1, men genekriteriet er overholdt. Desuden er husdyrbruget Vinderslevgård 275 beliggende ved punkt 4 undersøgt. Der er tale om en sommerfarm til mink som har en emission under 750 kg NH₃-N/år, den tæller derfor ikke med i forbindelse med lugt. Lugtgeneafstanden til by i punkt 3 er kun overholdt med lille margin. Det er derfor vigtigt at placeringen af staldens produktionsareal afsættes korrekt i forbindelsen med byggeriet, og der stilles vilkår hertil.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtmissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige gener i forbindelse med husdyrbrugets transporter.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for antal og typer af transporter samt tidsrum for transporter til og fra husdyrbruget. Det samlede antal transporter øges med 76 transporter sammenlignet med den nuværende drift på husdyrbruget. Dette skyldes hovedsageligt flere transporter med kyllinger og foder.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter.

Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet. De daglige transporter vil sædvanligvis primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Sæsonbetonet arbejde kan dog foregå uden for normal arbejdstid, men skal søges begrænset.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af omfanget af transporter, og mulige genepåvirkninger heraf i nærområdet, er der fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Holstebro Kommune vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

Støj

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervmæssigt dyrehold, minus svinefarme.

Da de anbefalede mindsteafstande til nabobeboelse er 300 meter, og dermed er overholdt, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Samlet vurdering

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende, fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Støv

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støvgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for støvkilder på husdyrbruget; levering af foder, indblæsning af foder i silo, høstarbejde og kørsel på grusveje. Udvidelsen medfører at foderforbruget stiger, og dermed forventes øgede støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer. Idet der er minimum 300 meter fra husdyrbrugets fodersiloer til nærmeste nabobeboelse, vurderes støvgenerne primært at forekomme lokalt på husdyrbruget, og dermed ikke udgøre en væsentlig gene for omboende eller forbigående.

Under høstarbejdet må omboende forvente støvgener. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omboende eller forbigående. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at al transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af støvkilder og mulige genepåvirkninger herfra i nærområdet, er der fastsat vilkår til transport og om udarbejdelse af en handleplan ved gener. Holstebro Kommune vurderer, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende. Det vurderes i øvrigt, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige lysgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for, at lys i staldene ikke vil påvirke omgivelserne, da der ingen vinduer eller andre direkte åbninger findes i staldene. Udendørs er den nødvendige belysning opsat

ved siloer, porte og døre. Facaderne er ikke oplyst. Lys er koncentreret omkring siloer og porte og anvendes kun i nødvendigt omfang.

Holstebro Kommune vurderer, at lys i og uden for driftsanlæggene på husdyrbruget ikke vil udgøre en væsentlig gene for omboende eller for forbipasserende. Der fastsættes således ikke vilkår til begrænsning af lys på husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for omboende eller for forbipasserende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal husdyrbruget via handleplan sikre, at lys ikke er til væsentlig gene for omboende og forbipasserende.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og det fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Restvand og spildevand

Håndtering af restvand, tag- og overfladevand samt afløbsplan fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tagvand, overfladevand og restvand samt vurdering i forhold til håndtering af tagvand fra den nye staldbygning.

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 3.

Skema 3. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende stalde	Tagrender på eksisterende stalde. Ledes til dræn i mark.
Tagvand fra ny stald	Der skal indsendes ansøgning om håndtering af tag- og overfladevand fra stalden i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.
Restvand fra rengøring af stalde	Ledes til gyllebeholder via opsamlingsbeholder
Restvand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder via opsamlingsbeholder

Tag- og overfladevand

Der etableres ny stald i forbindelse med miljøgodkendelsen. Der skal indsendes ansøgning om håndtering af tag- og overfladevand fra stalden i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse via [Byg og Miljø](#).

Det er oplyst i miljøkonsekvensrapporten, at tagvand fra de eksisterende fjerkræstalde ledes til dræn. Det er endvidere oplyst, at der er etableret omfangsdræn, der er koblet til drænsystem, som afleder til et vandløb mod vest, der udmunder i Flodgrøften. Der er etableret to inspektionsbrønde henholdsvis øst for og syd for fjerkræstaldene. Der foreligger ikke en udledningstilladelse til dette eksisterende forhold. Såfremt det påtænkes, at tilkoble den nye stald omfangsdræn og udlede til vandløb, skal der i forbindelse med byggeansøgningen også søges om udledningstilladelse.

I den eksisterende miljøgodkendelse fra 2001 er der stillet vilkår om, at omfangsdræne ved kyllingestaldene ikke må give anledning til udledning af forurenende stoffer i større omfang end almindelig landbrugsdræn. På forlangende skal dette dokumenteres og prøver af vandet analyseres af et anerkendt laboratorium. Desuden er der stillet vilkår til, at inspektionsbrøndene ved omfangsdræne jævnlige skal tilses. Disse vilkår bibeholdes.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt de fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluegener

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår til fluebekæmpelsen på husdyrbruget.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Følgevirksomheder

Affald

Ansøgers beskrivelse af håndtering af affald og reststoffer (kemikalier, rengørings-, behandlings-, og sprøjtemidler samt olie-, benzin- og medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen) og vurdering heraf fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer med beskrivelse af, hvorledes affald og reststoffer skal håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. Affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende [Regulativ for erhvervsaffald](#) i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltre, akkumulatorer, medicinrester m.v., skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside ([affaldsregister](#)).

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten af affaldshåndteringen på husdyrbruget, vurderer kommunen, at affald og reststoffer ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for håndtering af mulige uheld på husdyrbruget. Der er i forbindelse med ansøgningen fremsendt beredskabsplan med beskrivelse af håndtering af brand, uheld og kemikalie- og oliespild.

Beredskabsplan

På baggrund af risikovurderingen i miljøkonsekvensrapporten stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis brand.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risiko for forurening af miljøet i forbindelse med uheld.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Klima og ressourcer

Ansøgers beskrivelse af husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Husdyrloven og i Miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Vilkår til miljø- og ressourcestyring stilles på baggrund af et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Vilkårene vedr. miljø- og ressourcestyring stilles for at sikre fokus på muligheder for energibesparelser og for at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

For at skabe et overblik over ressourceforbruget, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum en gang årligt skal føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Desuden skal husdyrbruget arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne.

Der stilles også vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

Husdyrbrugets forventede ressourceforbrug (el, vand og olie) samt husdyrbrugets management og indsatser for at reducere ressourceforbrug fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser stilles der vilkår om, at det nye byggeri i forbindelse med projekteringen, skal være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Hele husdyrbruget skal minimum hvert 5. år have foretaget en energigennemgang, der f.eks. tager udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførsel af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen. Herefter skal energigennemgangen foretages minimum hvert 5. år.

Skema 1. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	Ændring
El forbrug [kWh]	180.000	240.000	60.000
Vand [m ³]	10.000	12.000	2.000
Olie (l)	500	500	0
Dieselolie (l)	15.000	15.000	0

Ud fra energiguiden er energiforbruget på 0,3 kWh pr slagtekylling (32 dages konventionel slagtekylling). Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug og stiller vilkår om, at såfremt elforbruget overstiger 0,3 kWh per kylling, skal der foretages en energigennemgang af en energikonsulent. Husdyrbruget har ansøgt indenfor flexmodellen, der giver mulighed for at husdyrsammensætning ændres markant. Såfremt produktionen ændres markant vil energiforbruget kunne omregnes tilsvarende.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management.

IE-husdyrbruget

BAT energi

I miljøkonsekvensrapporten er redegjort for hvorledes husdyrbruget ved brug af EC-motorer i ventilationen kombineret med naturlig ventilation, sikrer at den mest energibesparende type ventilation er implementeret.

Elementer som sikrer god isoleringsevne i staldens sider og tag, er ligeledes energibesparende.

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

BAT vand

I miljøkonsekvensrapporten er redegjort for hvorledes trykregulering af vandtryk i drikkenipler mindsker vandspild i stalden. Samtidigt er der fokus på mulig besparelse i forbindelse med vask af stalden.

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning, der findes på nuværende tidspunkt.

BAT management

I miljøkonsekvensrapporten er redegjort for, at der udarbejdes et miljøledelsessystem for produktionen.

At medarbejdere løbende sendes på faglig efteruddannelse, og at den ansvarlige for produktionen skal have tilstrækkelig viden om produktionen og sørge for:

- Årligt er der kurser for slagtekyllingeproducenter, nogle er obligatoriske
- introduceres til effektivitetskontrollen
- faglig viden om fjerkræ og deres adfærd og behov
- teknisk viden om stald og anlæg.

Der udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget og egenkontrol anvendes i den daglig drift.

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning, der findes på nuværende tidspunkt.

Ved ophør

Der stilles vilkår om, at stalde skal rengøres, gyllebeholder tømmes og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt, eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier osv. skal bortskaffes til godkendt modtager ved ophør af husdyrbruget. Vilkåret stilles for at sikre, at der ved eller efter ophør af husdyrbruget ikke sker jord- eller grundvandsforurening.

0-alternativet

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. I miljøkonsekvensrapporten er 0-alternativet til dette projekt beskrevet.

0 – alternativet vil i værste fald betyde en reduktion af produktionen, og resultere i en mere sårbar og uøkonomisk produktionsenhed. Det vil begrænse mulighederne for at forbedre de eksisterende bygninger og investere i ny teknologi. Det kan få negativ indflydelse gårdens medarbejdere, fordi det vil være svære at få dækket alle arbejdsperioder ind, med færre ansatte. Det vil påvirke arbejdsmarkedet med mindre omsætning også hos rugeri og slagteri.

Det vurderes, at den valgte løsning er den mest optimale. En ny stald vil give en bedre udnyttelse af eksisterende faciliteter på ejendommen. Både den fysiske udnyttelse af varmesystem og andre services og udnyttelsen af den arbejdskraft og faglig viden som er opbygget omkring familien. Der vil blive skabt en arbejdsplads.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **15-03-2021**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Willem Doeke Dekker, Holstebrovej 13, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Niels Provstgård, Søhøjlandets Regnskabskontor, e-mail: nep@shlrk.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 1.065 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr: 1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 14-01-2021 til 13-02-2021 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Niels Provstgård, Søhøjlandets Regnskabskontor, e-mail: nep@shlrk.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 1.065 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr: 1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)

- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 30 dages høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

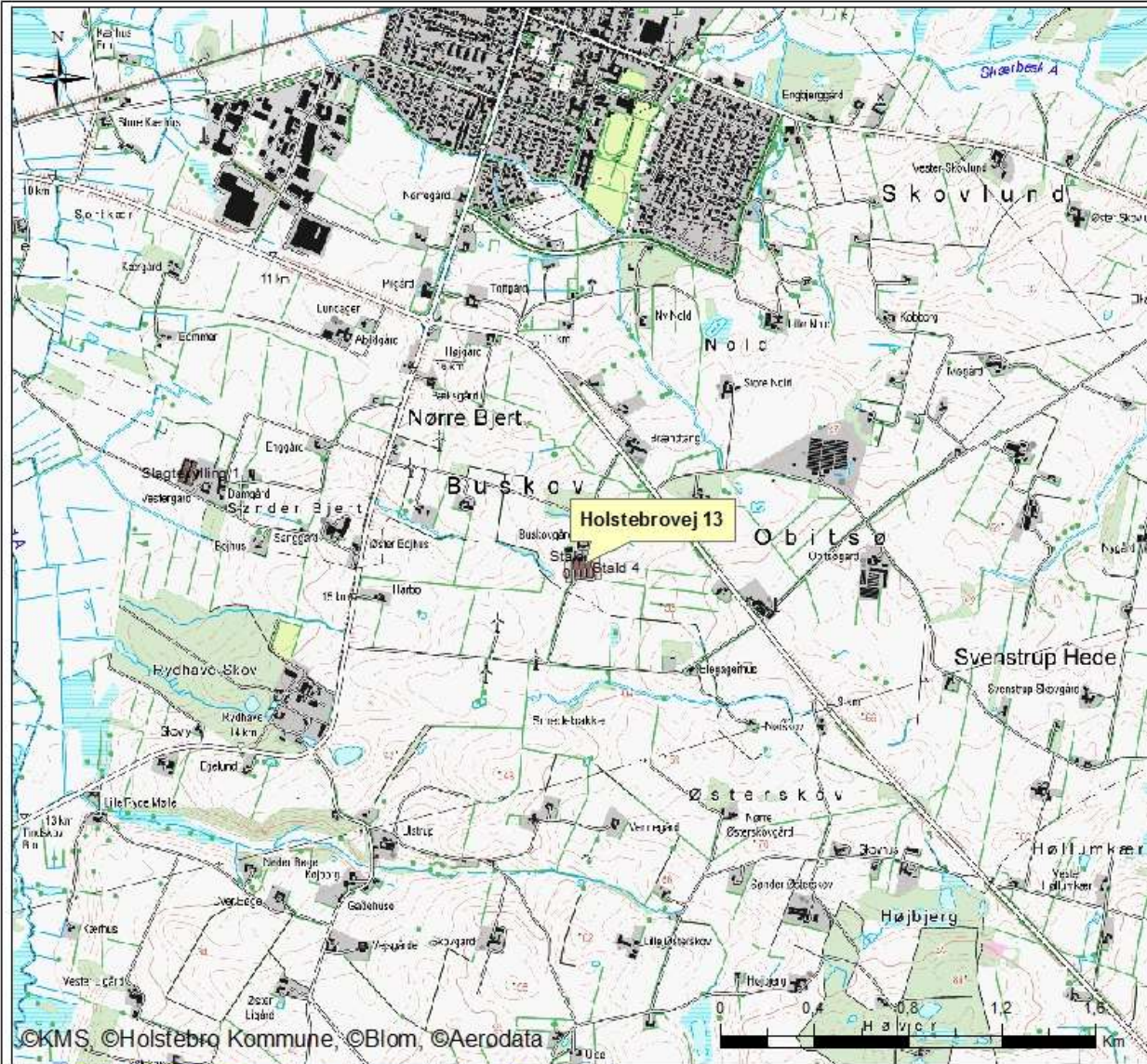
Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 29-10-2020 til den 12-11-2020.

Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

 HOLSTEBRO KOMMUNE HOLSTEBRO KOMMUNE Natur og Miljø	Dato: 14. december 2020	Bilag
	Sagsbehandler: tmmhk	

Signaturforklaring
- HusnrBBR
- Driftsbygninger

Bilag 2 – Omkringboende og planmæssige forhold

 HOLSTEBRO KOMMUNE HOLSTEBRO Natur og Miljø <small>KOMMUNE</small>	Dato: 23. november 2020	Bilag
	Sagsbehandler: TMNMHK	

©KMS, ©Holstebro Kommune, ©Blom, ©Aerodata

- Signaturforklaring**
- HusnrBBR
 - Driftsbygninger
 - Andet
- 05.01.02 pdk_lokalplan_vedtaget anvgen**
- Boligområde
 - Blandet bolig og erhverv
 - Erhvervsområde
 - Rekreativt område
 - Område til offentlige formål
 - Tekniske anlæg
- 05.01.04 pdk_kommuneplanramme_vedtaget anvgen**
- Boligområde
 - Erhvervsområde
 - Rekreativt område
 - Område til offentlige formål

Bilag 3 – Placering af læhegn og solitær beplantning omkring anlæg

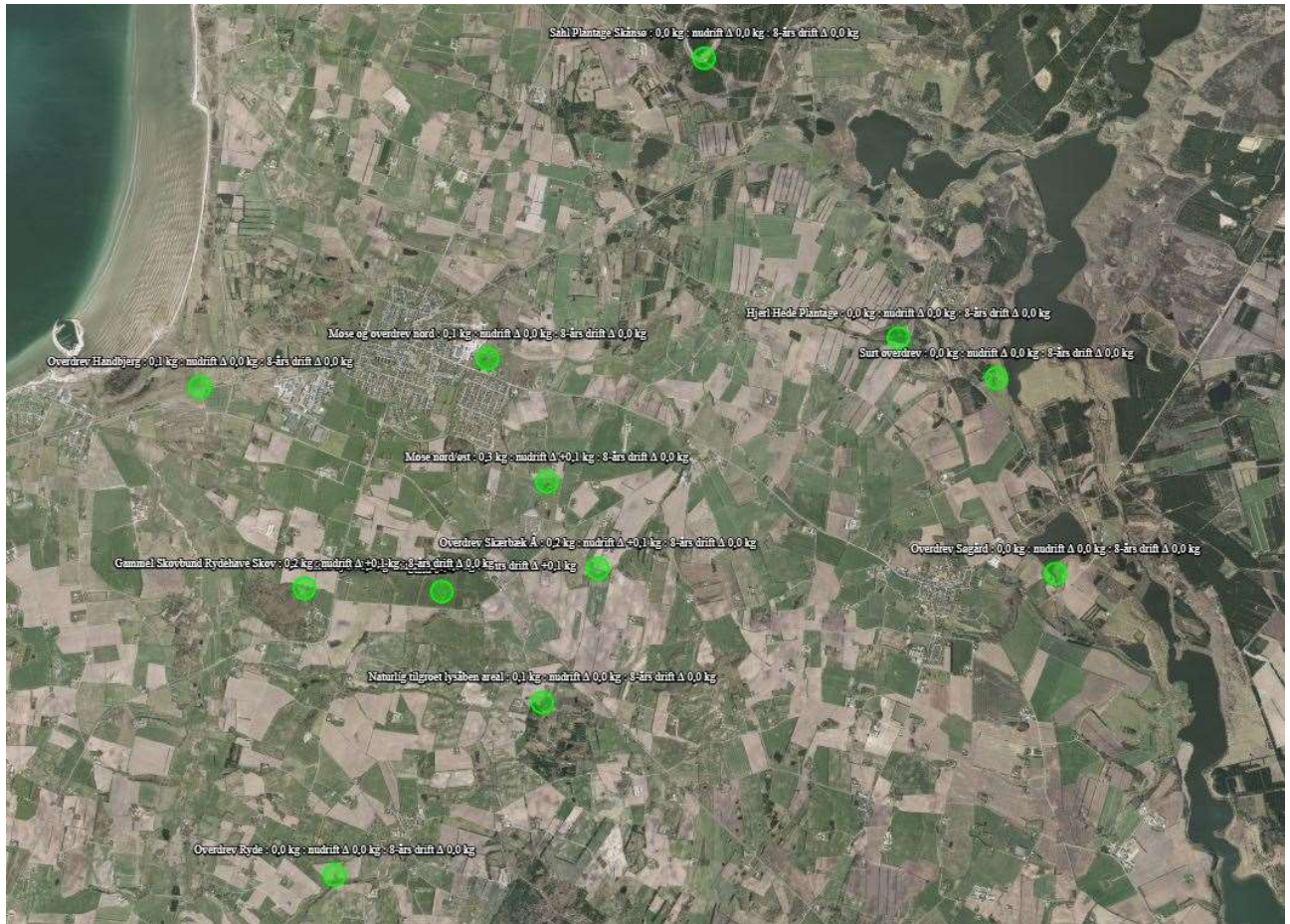
 HOLSTEBRO KOMMUNE HOLSTEBRO Natur og Miljø <small>KOMMUNE</small>	Dato: 14. januar 2021	Bilag
	Sagsbehandler: tmmhk	

Signaturforklaring

- HusnrBBR
- Driftsbygninger
- Beboelse på samme ejendom
- Andet

Bilag 4 – Omkringliggende natur

Bilag 5 – Driftsjournal

MEKANISK VENTILATION	Dato	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

VARMEVEKSLERE	Dato	Beskrivelse af hændelse
Driftsfejl / kontrol / kalibrering		

RESSOURCEFORBRUG	År:	År:	År:
El [kWh]			
Vand [m ³]			
Brændstof			

UHELD	Dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldt til Teknik og Miljø

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 219651 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøkonsekvensrapport til § 16a, IE-brug

Holstebrovej 13 - 7830 Vinderup

6.308 kg N/år 10.571 m² produktionsareal

Slagtekyllingeproduktion udvides med én ny stald

Skema 219651 i Husdyrgodkendelse.dk

Staldene er nummereret fra vest mod øst. Ny stald får nummer 0, herefter 1,2,3 de oprindelige stalde,4 stald fra 2008.

Stamoplysninger

Ansøger og ejer	<i>Willem D. Dekker Holstebrovej 13, 7830 Vinderup</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Holstebrovej 13, 7830 Vinderup</i>
CVR-nummer	<i>26743907</i>
CHR-nummer	<i>57140</i>
Kommune	<i>Holstebro kommune</i>
Ejendomsnummer	<i>6610185275</i>
Matrikel-nr.	<i>1a – Buskov gde, Sahl</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Der ingen anden husdyrproduktion</i>
Biaktiviteter	<i>Der er ingen biaktiviteter på ejendommen</i>
Ansøgningskema	<i>219651</i>
Konsulent	<i>Søhøjlandets Regnskabskontor Cvr: 27350755 Niels Provstgård. 2142 7446</i>
Ansøgning indsendt Sidst revideret	<i>19. september 2020</i>

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Holstebrovej 13. Det ansøgte omfatter eksisterende slagtekyllingeproduktion i 4 stalde og én ny stald til slagtekyllingeproduktion.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Stamoplysninger	2
Forord	3
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume	6
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	10
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	13
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	13
3.4.1 Generelle afstandskrav	15
3.5 Ammoniakemission	16
3.5.1 Naturpunkter	16
3.6 Lugtemission	17
3.6.1 Kumulation til naboer	19
3.7 Øvrige emissioner og gener	19
3.7.1 Støj	19
3.7.2 Støv	20
3.7.3 Lys	20
3.7.4 Skadedyr	21
3.7.5 Transporter	22
3.7.6 Mulige uheld	23
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	24
3.8.1 Døde dyr	24
3.8.2 Affald	24
3.8.3 Olie- og kemikalier	26
3.8.4 Energiforbrug	27
3.8.5 Vandforbrug	28
3.9 BAT-Ammoniakemission	28
3.10 Grænseoverskridende virkninger	29
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	29
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	29
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	29

4.3	Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	30
4.4	Lugtgener for omboende	31
4.5	Støjgener	31
4.6	Støvgener	32
4.7	Lyspåvirkninger	32
4.8	Skadedyr	33
4.9	Transporter	33
4.10	Energi	33
4.11	Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	34
4.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund	34
4.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed	34
4.14	Alternative løsninger	34
4.15	Oplysninger om konsulenten	35
5.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	35
5.1	Ophør af IE-husdyrbruget	35
5.2	BAT: Råvarer, energi, vand og management	35
5.2.1	BAT-Energi	35
5.2.2	BAT-Vand	36
5.2.3	Management	36
6.	Konklusion	36

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer etableringen af en ny stald til slagtekyllingeproduktion på Holstebrovej 13. Den nye kyllingestald (stald 0) bliver på 2.700 m² (indvendige mål = produktionsareal) og opføres vest for de eksisterende stalde. I alt bliver produktionsarealet på 10.571 m². Der er benyttet bedste teknologi i produktionen, varmeveksler og energieffektiv ventilation.

Alle stalde anvendes til produktion af Danske slagtekyllinger.

Teknik og Management

Alle stalde er med fast gulv og dybstrøelse

Alle stalde er med mekanisk ventilation, lavenergi

Alle stalde er med foderanlæg der understøtter fasefodring

Alle stalde er med opvarmning fra halmfyr

Al husdyrgødning der ikke bruges i eget markbrug, eksporteres til biogas

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Der er en moderne slagtekyllingeproduktion på ejendommen. Derudover er der ligeledes markdrift på ejendommen. Det er en husdyrproduktion som kræver præcision og høj hygiejnestandard. Der produceres i holddrift, hvor staldene tømmes helt og rengøres mellem hvert hold. Der produceres mellem 5 – 10 hold årligt i hver stald. Kyllingerne indsættes som daggamle og slagtes når de vejer 2 – 2,5 kg. Produktionsperioden kan variere som følge af kyllingerace.

Den ansøgte produktion er Flexgruppe, slagtekyllinger (kombinationer af dyretyper og staldsystemer).

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen (Husdyrgodkendelse):

- Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger
- Kyllinger, Økologiske
- Tilladelsen omfatter derfor alle kylling produktioner mellem de to varianter.

Der er i dag tilladelse efter revurdering i til en slagtekyllingeproduktion med en årlig produktion af konventionelle slagtekyllinger på 429 DE. Det svarer til 1.287.000 kyllinger (35 dage) i de 4 eksisterende stalde. Efter hvert hold rengøres staldene og dybstrøelsen køres væk.

Miljøgodkendelsen fra 31/5-2001 er revurderet 11/4-2013 sags. nr. 001320-2011. Den oprindelige godkendelse omfattede en mindre kvægproduktion. Denne er ikke aktuel i dag og er ikke med i revurderingen. Kvægproduktionen er ophørt år 2002. Der er således ikke sket ændringer siden 2013.

Der søges om at anlægge en ny stald i tilknytning til eksisterende slagtekyllingestalde. Den nye stald placeres vest for de eksisterende stalde. Produktionsarealet af den nye stald vil være på 2.700 m² indvendigt staldareal (produktionsareal), også til konventionel slagtekyllingeproduktion.

Udvidelsen vil således være fra 7.871 m² til 10.571 m² staldareal til kyllingerne. Det svarer til en udvidelse med ca. 25 %. Ammoniakfordampningen stiger med 23 % fra produktionen som kommer til at omfatte slagtekyllinger i varierende størrelse og slagtealder. Alle dyr går også i fremtiden frit på dybstrøelse.

På områder som transport og effektivitet i produktionen er udvidelsen mindre på grund af rationaliseringsfordele. En del af disse fordele gør sig også gældende på rugeriet som producerer de daggamle kyllinger og på slagteriet som aftager de slagteklare dyr.

For at imødekomme fremtidens krav til produktion af slagtekyllinger søges hele produktionen som fleksibel slagtealder og slagtevægt. Der er derfor anvendt værst tænkelig situation i forhold til lugt og ammoniak udledning til omgivelserne.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Indenfor konsekvenszonen for lugt findes kun få andre landbrug og beboelser.

Landskab

Ejendommen ligger i et udpræget landbrugsområde med spredt beplantning og enkelte bebyggelser. Alle ejendommens bygninger ligger tæt samlet og isoleret for enden af egen grusvej. Der drives markbrug, arealerne ligger i området tæt ved ejendommen. Området er relativt jævnt med spredte træbevoksninger. Der er andre landbrug i området, og området er præget af landbrug og landbrugsproduktion. Området er kategoriseret som værdifuldt landbrugsområde. Det betyder at landbrugsproduktion er prioriteret og ønsket i området.

Påvirkning af natur

Samlet er ammoniakudledningen på 6.307,9 kg N-ammoniak, heraf en merbelastning på 1.538,5 kg N-ammoniak årlig. i forhold til nudrift og 483,4 kg N/år i forhold til for 8 år siden.

Ammoniakudledningen har, ifølge beregningerne i IT-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, ingen negativ effekt på de beskyttede naturområder nær ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der anvendes det bedste staldsystem til slagtekyllingeproduktion, hvilket er dybstrøelse og fast gulv. Teknologien i form af varmeveksler er benyttet til reduktion af ammoniak. Alle stalde, undtagen stald 2, hvor der ikke er plads langs facaderne, er monteret med varmevekslere.

Hus 2 er monteret med 3 CE- ventilatorer, de står for 60 % af driftstiden pr hold. Denne ventilations motor er mest energieffektive og bruger mindst strøm.

Al husdyrgødning (dybstrøelse) som ikke anvendes i eget jordbrug, fjernes ved udmugningen efter hvert hold og leveres til biogas. Der er derfor ingen markstakke eller andre faste gødningslagre på ejendommen. Der anvendes markstak til eget markbrug. Som midlertidigt lager i forbindelse med udmugning i staldene kan en mindre stak forekomme.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå påvirkninger fra udvidelsen

Natur

Der er varmeveksler på staldene i det omfang det er muligt, og der bliver også etableret varmeveksler på den nye stald. Varmeveksler reducerer ammoniakfordampningen med 23 %, hvilket er niveaueet for den medregnede kapacitet på ventilationsområdet. Godt management og fokus på klima i staldene reducerer udledningen af ammoniak.

Lugt

Tilsætning af varme i hele produktionsperioden giver en mere tør strøelse. Dette resulterer i en lav lugtbelastning, da der ikke kan dannes ammoniumnitrat uden vand. Dette tiltag sikre også kyllingerne mod svidning fra strøelsen, da ammonium er syredelen af ammoniumnitrat.

Energi

Ved at anvendes varmeveksler på staldene genbruges en del af varmeenergien. Dette mindsker energiforbruget betydeligt. Der anvendes halmfyr som primær varmekilde. Halm samles delvis fra egne marker. Der bruges LED lys i nogle af staldene, og ventilationen bruger de mest energieffektive monterer.

Vandforbrug

Der anvendes vandtryksregulering på alle afsnit i staldene. Drikkeniplernes højde justeres, hvilket reducerer vandspildet i staldene.

Landskab

Den nye stald opføres i samme stil og materialer som stald 4, den nyeste eksisterende stald. Der er således et ældre bygningsæt bestående af stald 1-2-3 som kommer til at ligge indimellem stald 0 og stald 4. Det får ejendommen til at fremstå som en helhed. Det tilstræbes, at bygningerne ligger i samme højde. Den nye stald får en større servicebygning mod nord. Den udføres som en forlængelse af stalden med samme højde, bredde og farver.

Der er afskærmende beplantning omkring ejendommen i form af læbælter. Den flyttes mod vest for at gøre plads til den nye stald 0. Ejendommen ligger trukket tilbage fra Holstebrovej, og den nye stald vil ikke få staldene til at syne skæmmende i landskabet. Ejendommen ligger omkranset af træer mod nord og med åbne marker på de øvrige sider.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Alternativer

Alternativ placering

Placeringen af stalden øst for ejendommens eksisterende staldbygning er fravalgt for at kunne overholde lugtgene til nabo mod øst. Husdyrbruget skal fremstå som én enhed, og for at driftsbygningerne skal have et harmonisk udtryk. Den nye stald kunne derfor kun ligge vest for de eksisterende slagtekyllingestalde. Denne placering er ideel i forhold til management og færdsel omkring staldene. Med valgte placering, etableres en større servicebygning med adgang til stalden. Alle stalde har således en ren ende i den nordlige ende, hvor alle servicebygningernes forbindelse til foder og varmforsyning ligger. Al gødning tages ud mod syd, og der kan dermed skabes en ren og en uren zone på ejendommen.

Teknologi

Der anvendes varmeveksler til reduktion af energiforbrug og ammoniakfordampning. Varmevekslere giver op til 30 % reduktion i ammoniakemissionen fra staldene. Effekten er indsat med 23 % for at sikre, at det ansøgte kan opnås. Varmeveksler til slagtekyllingestalde er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste (<https://mst.dk/media/169094/indstilling-af-rokkedah-arkivet.pdf>).

Ophør

Ved ophør af produktionen rengøres staldene inkl. gødningsfaciliteter. Fodersiloer tømmes og rengøres. Servicerum rengøres ligeledes.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

3.1 Indretning og drift af anlægget

Den nye stald ønskes opført på Holstebrovej 13, vest for eksisterende slagtekyllingestalde. Der skal være ca. 12 m mellem eksisterende og ny stald. Der bliver ca. 90 m til stuehuset. Til hver stald er der fodersiloer og kornsiloer til pelleteret færdigfoder og korn. Hver stald har eget servicerum (forrum) med mandskabsfaciliteter, teknikrum og foderanlæg. Servicedelen er placeret i den nordlige del af hver stald, og fodersiloerne er placeret mellem staldene. De to kornsiloer er dog placeret ved kornhus og mellem stald 3 og 4. Der er et skur/rum i begge ender af staldene, hvor plastcontainere til døde dyr opbevares indtil de stilles frem, når DAKA afhenter. Afhentningen sker på en plads ca. 400 m fra staldene, her samles containerne fra hele anlægget. Dybstrøelsen fjernes fra staldene ved holdskifte, og hele staldanlæg og fodersystemer rengøres. Dybstrøelsen tages ud af de sydlige gavle af staldene via en port. Dybstrøelsen læsses direkte i containere inde i staldene, og køres til biogasanlæg.

Drift af kyllingeproduktion

Produktionen sker i holddrift. Dyrene er daggamle ved indsætning i staldene. Produktionsperioden er i dag ca. 35 dage. Mellem hvert hold er der en rengøringsperiode på 3-7 dage. Således er en produktionsperiode på ca. 6 uger og der produceres 8-9 hold årligt. Dybstrøelsen fjernes kun ved holdskifte. Der søges om flexgruppe for slagtekyllingerne, der betyder, at der fra hold til hold kan være forskellig slagtealder og slagtevægt. Fælles er dog, at belægningen ikke må overstige 40 kg pr m² i staldene.

Ved hvert holdskifte rengøres staldene, og der tildeles strøelse over hele gulvet. Dernæst tilsættes varme, hvorved stalden udtørres og opnår 35 °C varme forud for næste hold kyllinger.

Under den daglige gennemgang af staldene indsamles evt. døde dyr, disse opbevares i plastcontainere indtil afhentning.

Foder og vandsystemer kontrolleres for defekter og evt. lækager.

Ventilation

Der benyttes undertryksventilation i staldene. De gamle stalde har afkast fordelt i taget langs kippen. Det er den traditionelle metode til placering af afkast. Stald 4 og ny stald 0 får samlet afkast ved ydersiden af stalden. Denne ventilation er også mekanisk med afkastventiler. Forskellen er den måde, hvorpå luften fjernes fra stalden. Alle stalde har vægventiler til indgang af luft og gavlventilatorer til spidsbelastning i varme perioder. Den samlede ventilationskapacitet skal være mindst 150 M³/time/m² i stalden, fordelt med afkast i kip og gavlventilatorer. Varmevekslerens kapacitet er ikke medregnet i den samlede ventilationskapacitet, idet den ikke benyttes ved makskapacitet af ventilationsanlægget.

Stald 1: 12 ventilatorer i kip a 13.000 m³/time + 2 gavlventilatorer, en i hver ende med en kapacitet på hver 40.000 m²/time.

Stald 2: 9 ventilatorer i kip a 18.000 m³/time + 2 gavlventilatorer, en i hver ende med en kapacitet på hver 40.000 m²/time.

Stald 3: 13 ventilatorer i kip a 13.000 m³/time + 2 gavlventilatorer, en i hver ende med en kapacitet på hver 40.000 m²/time.

Stald 4 er forsynet med 2* 9 udblæsninger i siden af stalden + 5 gavlventilatorer, to i den nordlige, en i øst og ende og to i den sydlige ende med en kapacitet på hver 40.000 m²/time.

Ventilationen i stald 0 bygges op som i stald 4. Her opfanges støv i de åbne kasserne og støvet skylles ud med regnvand.

Halmfyr

Ejendommen har et halmfyr, som ansøger har oplyst, har en indfyringseffekt på 550 kw, og som derfor ikke er miljøgodkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg. Derudover råder ejendommen over et olieforbrændingsanlæg, der er placeret i fyrrummet i hus 1. Dette benyttes som backup-varmekilde.

Nudrift

Der er i dag en konventionel slagtekyllingeproduktion i staldene. Tabel 1 beskriver antal kvm. i nudrift, ansøgt og 8 års drift.

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2012	Nudrift 2020	Ansøgt 2020
Stald 1	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	1.672	1.672	1.672
Stald 2	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	1.672	1.672	1.672
Stald 3	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	1.672	1.672	1.672
Stald 4	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	2.855	2.855	2.855
Stald 0	Slagtekyllingeproduktion, konventionel	0	0	2.700
Samlet		7.871	7.871	10.571

Der er ingen faste opbevaringslagre til husdyrgødning på ejendommen – hverken til fast eller flydende husdyrgødning. Forår og efterår laves en markstak til brug for eget markbrug. Hvis biogas ikke kan aftage gødningen i forbindelse med udmugning, etableres et midlertidigt lager/markstak. Den fremtidige producerede husdyrgødning består også af 100 % dybstrøelse, der fjernes ved hvert holdskifte.

Der er en samletank til vaskevand fra stalde og forrum på 75 m³. Den tømmes over i den gamle gyllebeholder på 620 m³. Skal kontrolleres i 2020.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Ejendommen består af et oprindeligt bygnings sæt, en række servicebygninger, flydende lagre og lagerhaller til halm og maskiner. Desuden produktionsbygningerne til slagtekyllinger og siloanlæg til foder.

Den nye stald

Den ansøgte stald bliver ca. 29 x 110 m heraf er de 2.700 m² produktionsareal. Der forventes 0,5 m sokkel inkl. truck-værn i både gavl og sider. Forrummet er på ca. 5 x 7 m og ligger inde i servicebygningen. Skuret/rummet til døde dyr bliver, ligesom på de øvrige stalde. Taget på stalden bliver med 15 graders hældning og en kiphøjde på 8,5 m. Stalden bygges i samme farvenuancer og materialer som eksisterende slagtekyllingestald nr. 4 og halmklade 2.

Stalden opføres i grå elementer, med gråt eternittag. På siden af stalden monteres ventilationsafkast og varmevekslere, på samme måde som den eksisterende stald 4.

Stald 4 og halmlade 2 (årgang 2008) set fra øst.

De eksisterende stalde og bygninger

Alle oprindelige bygninger og stuehuset er opført i røde teglsten med rødt tag og 45 grader taghældning. De oprindelige kyllingestalde er ligeledes opført i røde teglsten med gråt eternittag. Alle porte er grå. Alle færdigvaresiloer er i gul glasfiber og på befæstede beton pladser. Den oprindelige kornsilo ved kornhus er grøn (Assentoftgrøn), og den nyeste amerikansilo mellem stald 3 og 4 er aluminium blank.

Halmlade 2 er udført med Mallinggrå stålplade på siderne og gråt eternittag. Halmlade 1 er også en lysegrå stålpladehal med gråt eternittag. De ligger i samme område som halmfyret som er fritliggende. Ydersiden af halmfyr og tag er grå stålplader. Skorstenen er mørkerød/rustfarvet. Kornhuset er også en lade med blik sider i lysegrøn, og gråt eternittag.

Til staldene er der opstillet varmevekslere på siden. Stald 4 har 2 varmevekslere monteret. Varmeveksleren placeres på et betonfundament på ca. 3 x 12 m.

Der skal opstilles 3 nye fodersiloer og en varmeveksler ved den nye stald. De placeres ligeledes på et betonfundament. Højde på fodersiloerne bliver ca. 12 m med en kapacitet ca. 40-45 m³.

Terræn

Den nye stald opføres i kote 44 - 42. Området, hvor stalden bygges er skråner lidt mod vest og syd. Mod syd falder terræn og her skal der ikke graves så meget ud, det betyder, at nordenden med servicenum bliver gravet lidt ned i jorden. Det vil ikke være nødvendigt at terrænregulere væsentligt i forbindelse med anlægsarbejdet.

Afløbsforhold

Tagvand ledes til dræn i mark

Vaskevand til brønd, samletank og beholder vaskevand.

Husspildevand ledes til septiktank.

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde og maskiner, i alt ca. 220 m³. Efter hvert hold rengøres staldene. Rengøringsvandet fra staldene opsamles i 75 m³ forbeholder/opsamlingsbeholder. Gyllebeholder til vaskevand er på 620 m³ og er fra 1980. Til gyllebeholderen ledes også nedbør/vaskevand fra sprøjtepåfyldningsplads/vaskeplads, i alt anslået ca. 20 m³. Vaskevandet udsprede med gyllespreder på harmoniarealerne efterår og forår og i henhold til gældende regler.

Der er tagrender på fjerkræstaldene. Der er etableret omfangsdræn, der er koblet til drænsystem, som afleder til et vandløb mod vest, der udmunder i Flodgrøften. Der er etableret to inspektionsbrønde henholdsvis øst for og syd for fjerkræstaldene. Eksisterende vilkår vedrørende omfangsdrænene og inspektionsbrønde bibeholdes.

Vaskeplads

Der er etableret en vaskeplads i 2010. Pladsen har afløb til opsamlingsbeholder for vaskevand. Der er stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved vask af sprøjter og maskiner, og at påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler skal ske på denne plads, idet der er stor risiko for punktkildeforurening i forbindelse hermed. Desuden er der stillet vilkår om, at fodervogne og foderrekvisitter skal rengøres på en plads, hvor restvandet opsamles således, at restvandet ikke giver anledning til punktkildeforurening.

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra befæstede arealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på interne vejarealer mm. være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild.

Ny Stald

Den nye stald 0 forsynes også med tagrender. Der har kapacitet til at lede tagvand til nedløb og afløb via omfangsdræn. Ellers etableres nedsivning langs siderne og til arealerne mod syd. Der etableres en samletank til afløb fra stald og forrum som kobles på eksisterende system til bortledning af spildevand.

Gødningsopbevaring og håndtering

Dybstrøelsen fjernes ved holdskifte af dyr, samtidig med rengøring af staldanlæggene. Dybstrøelsen kan køres i markstak i en kortere periode. Normalt eksporteres al dybstrøelse direkte.

Dybstrøelsen afhentes.

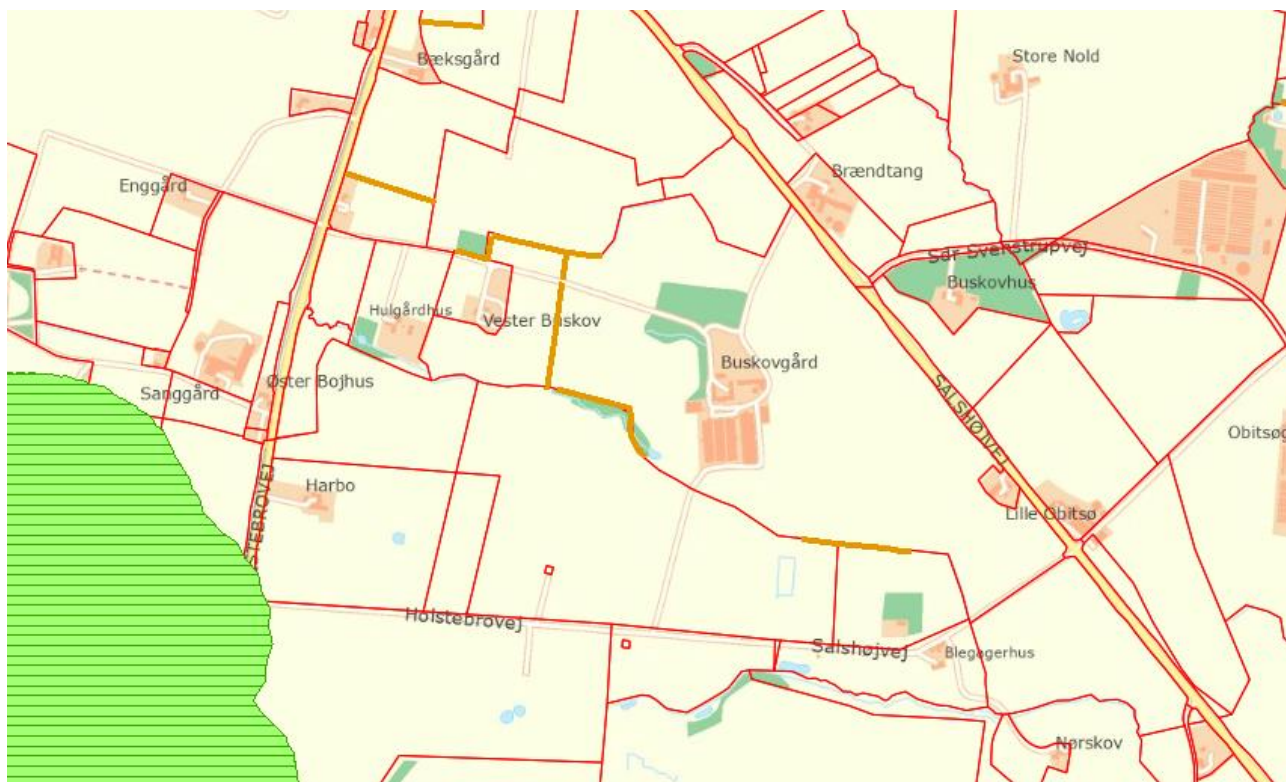
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre driftsenheder.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Stalden opføres på matrikel 1a Buskov Gde., Sahl. Stalden kommer til at ligge tæt på matr. 1h som også ejes af Willem Dekker. Ejendommen ligger i landzone.

Placeringen af den ansøgte stald ligger udenfor skov-, sø-, å-, og kirkebyggelinjer. Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger indenfor projektområdet.

Landskab

Landskabet lige omkring Holstebrovej 13 er fladt, og præget af spredte ejendomme og bebyggelse. Der er bevoksning med små skove og læbælter. Landskabet er desuden karakteriseret af tekniske anlæg i form af højspændingsledninger og vindmøller.

Der er andet landbrug i området, andre fjerkræbesætninger, minkfarme, kvæg og svin.

Vinderup Bakkelandskab

Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre.

Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster.

Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd.

Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mellem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet.

Ryde Plantage, Fællesjorderne ved Møgelose og kløften Gjæven udgør områdets særligt oplevelsesrige landskaber.

Karakterområdet rummer ét enkelt delområde, den smalle kløft Gjæven, hvor landskabskarakteren er væsentligt anderledes.

Ifølge Kommuneplan 2017-2029 for Holstebro Kommune ligger Holstebrovej 13 indenfor følgende områder:

- værdifulde landbrugsområder

og udenfor

- område udlagt til store husdyrbrug
- områder udlagt til motorvej

I kommuneplanen står desuden:

Landskabet bør opretholdes som et landbrugspræget landskab, der er karakteriseret ved en overvejende middel skala og en bevoksningsstruktur præget af læhegn og små bevoksninger.

I Kommuneplan 2017-2029 er der fokus på skov og natur – skovrejsning er dog uønsket hvor det hindrer indsigt til kirker og klynger og gravhøje.

Placering af den ansøgte stald

Projektområdet ligger i kote 44-42. Området er ikke det højeste, og landskabet stiger til over 80 m over havoverfladen. Den ansøgte stald etableres parallelt med eksisterende slagtekyllingestald, og vil således ikke komme til at udgøre et synligt element i landskabet.

Indpasning i landskabet.

Området er præget af husdyrbrug og planteavl, så ansøgte stald vil passe fint ind i landskabet. Højden på staldene bliver ca. 8,5 m og fodersiloerne ca. 12 m, hvilket ikke er højere end eksisterende bygningsmasse.

Beplantning

Ekstra beplantning er fravalgt, idet området omkring staldene er præget af læbælter, som giver en naturlig afskærmning. Eksisterende læbælte mod vest flyttes dog om på den vestlige side af den nye stald. Der bliver god afstand mellem stald og læbælte, da insekter kan udgøre et sundhedsmæssig problem i form af bærer af campylobacter. Den afskærmende beplantning skal kunne reduceres/tilpasses, hvis beplantningen giver anledning til at der ophobes campylobacter i kyllingerne. Årsag: beplantning giver fugtige forhold ind mod stalden og skærmer for direkte sollys som skader bakterier og virus.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskravene i husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 er beskrevet i nedenstående tabel. Alle kravene er overholdt

Nabo med landbrugspligt - Nabobeboelse (Sdr. Svenstrupvej 2)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4	478	- 50 m

Nabo uden landbrugspligt - Nabobeboelse (Salshøjvej 6)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4	530	- 50 m

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 0	60	- 15 m

Sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 0	45	- 15 m

Off. vej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1-2-3	50	- 15 m

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1-2-3	50	- 15 m

Vinderup Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald	1.650	- 25 m

Vandboring, Holstebrovej 13 (Borid 64701) - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald	130	- 25 m

3.5 Ammoniakemission

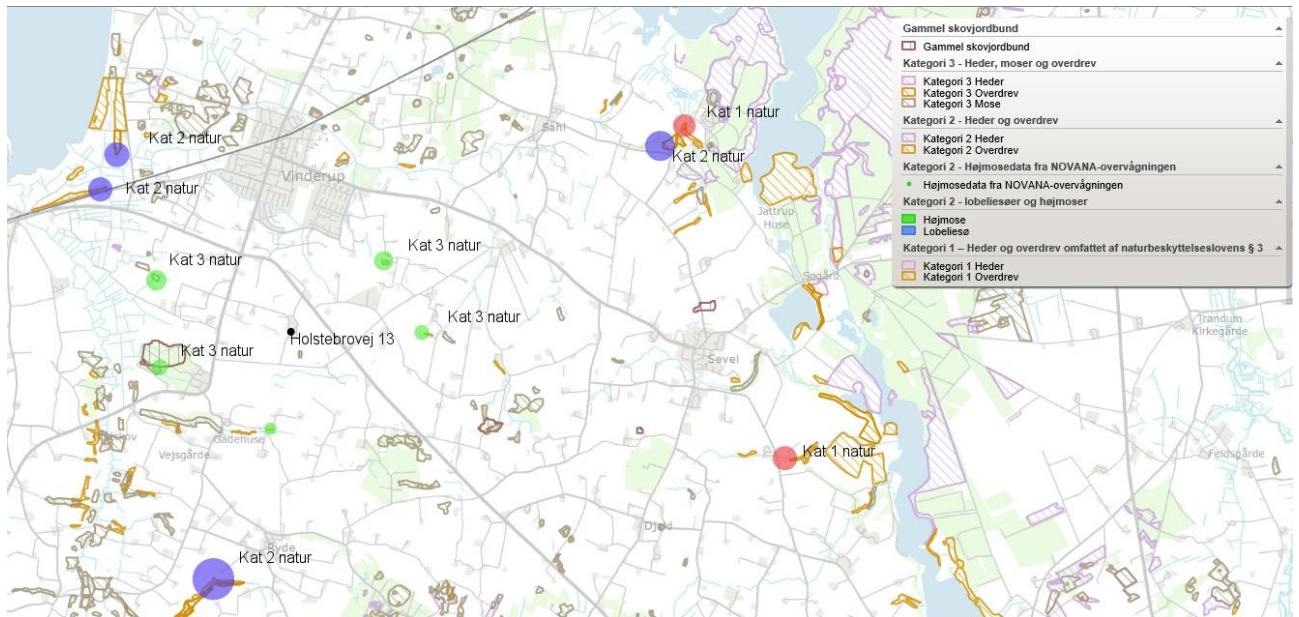
Ammoniak

Der anvendes det samme stalssystem i alle stalde. Emissionen er derfor jævn fordelt fra stalene. Som ansøgt situation er udvidelse af produktionsarealet medregnet. I nu-drift og 8 årsdrift er produktionsarealet det samme, der er ikke udvidet indenfor de sidste 8 år.

Der er en samlet ammoniakemission på 6307,9 Kg NH₃-N pr. år. Udvidelsen øger udledningen med 1.538,5 kg NH₃-N. Der er medregnet emission fra stald og 0 kg N/år fra lager. I revurderingen viste beregningerne en ammoniakemission fra produktionen på 12.535 kg N/år fra stald og 2.595 kg N/år fra lager. Ny viden og anvendelse af ny teknologi har nedbragt emissionen til det anførte niveau.

Der er beregnet ammoniakdeposition på kategori 1,2 og 3 natur i Husdyrgodkendelse.dk.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Der er beregnet belastning til det nærmeste naturområde indenfor Natura 2000 udpegninger.

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29 Flyndersø og Stubbergård Sø. Mindsteafstanden hertil er ca. 5,5 kilometer mod nordøst.

Der er regnet med kumulationen fra et andet landbrug. De undersøgte punkter viser ikke nogen påvirkning fra husdyrbruget.

Kategori 2-natur

Der er beregnet belastning på de to nærmeste kategori 2 naturområder.

I en afstand af ca. 3,3 km syd for ejendommen er registreret et ca. 5 ha stort overdrevsområde, som er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Beregninger viser en totaldeposition fra den samlede produktion i dette område på 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Der er beregnet belastning til de nærmeste omkringliggende kategori 3 og § 3 natur. Ud af de 6 naturpunkter der er beregnet til, er der en merdeposition på 4 af dem. Højeste merdeposition er på "Mose syd". Her er merdepositionen 0,1 kg N/ha/år.

3.6 Lugtemission

Påvirkning af lugt er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Holstebrovej 15	0	NY	565,6	565,6	583,2	Ja
 Holstebrovej 17	0	NY	565,6	565,6	730,7	Ja
 Holstebrovej 19	0	NY	565,6	565,6	855,5	Ja
 Salshøjvej 6	0	NY	565,6	565,6	615,1	Ja
 Kløvtoften 7	0	NY	1046,1	941,4	2472,9	Ja
 Rydehave slot og efterskole	0	NY	1046,1	1046,1	1140,5	Ja
 Vindelevgård 200	0	NY	1046,1	1046,1	1426,7	Ja
 Bjert By, Sahl 1	1	NY	1336,8	1470,5	1511,9	Ja
 Bjert By, Sahl 2	0	NY	1336,8	1336,8	1881,6	Ja
 Bjert By, Sahl 3	0	NY	1336,8	1336,8	1339,3	Ja
 Vindelev, Sahl 4	0	NY	1336,8	1336,8	1399,3	Ja

Konsekvenszone: 1065 m

Figur 1. Samlet resultat af lugtberegningen.

Enkeltbolig

Der er flere enkeltboliger omkring ejendommen. Sdr Svenstrupvej 2 er en ejendom med over 2 ha, og er nærmeste nabo med landbrugspligt. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Salshøjvej 6.

Samlet bebyggelse

Nærmeste samlede bebyggelse er Rydehave Slot og efterskole. Der er en afstand på 1.140 m med en geneafstand på 1.046,1 m. Området 34.O.05 er i kommunalplanen udpeget som område til offentlig formål. Der er en institution tilknyttet området. Det ligger i landzone. Derfor er det

kategoriseret som samlet bebyggelse ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omkring beskyttelsesniveau for lugt.

Som samlet bebyggelse er Vindelevgård 200 og Kløvertoften 7 også undersøgt, begge områder ligger udenfor generadius og konsekvenszone.

By

Vinderup by er mod syd præget af et noget uens forløb af grænsen til byzonen og planzoner. Geneafstanden er undersøgt i 4 forskellige punkter som vurderes at være de tætteste på Holstebrovej 13. Der er kumulation med et andet landbrug i punkt 1. Desuden er ejendommen Vinderslevgård 275 beliggende ved punkt 4 undersøgt. Der er tale om en sommerfarm til mink som har en emission under 750 kg N/år, den tæller derfor ikke med i forbindelse med lugt. Lugtgeneafstanden til by er kun overholdt med lille margin for punkt 3. Det er derfor vigtigt at placeringen af staldens produktionsareal afsættes korrekt i forbindelsen med byggeriet.

3.6.1 Kumulation til naboer

Der er undersøgt for kumulation i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

For nærmeste naboer, er der ingen husdyrbrug indenfor 100 meter af beboelsen. Der er derfor ingen kumulation til nabo.

For samlet bebyggelse er det beboelsen i den samlede bebyggelse, der udløser denne, som der regnes til. Der er ingen husdyrbrug indenfor 300 meter af de huse som danner udgangspunkt for samlet bebyggelse.

For nærmeste byzone, Vinderup By, er der kumulation i punkt 1. Der er en økologisk malkekvægproduktion på Struervej 1, ca. 180 meter fra byzonen. Derfor er punkt 1 indsat i lugtberegningerne som kumulationspunkt i forhold til byzone. I denne beregning er lugtgeneafstanden overholdt.

3.7 Øvrige emissioner og gener

3.7.1 Støj

Støj fra produktionen kan fremkomme fra forskellige kilder. Ventilationen er primært mekanisk ventilation. Der bliver opsat yderligere 18 ventilatorer i facaderne på stald 0 og 4 i gavlene. Ventilationen i facaderne bygges ind i nogle kasser, med åbenafkast opad. Det forventes at begrænse støjen.

Til den nye stald opstilles en varmeveksler. Varmevekslere benyttes når ventilationsbehovet er lille, Herved opnås der en varmegevinst samtidig med der udføres ventilation. Er der stort ventilationsbehov (fjernelse af varme) benyttes varmevekslerne ikke.

Ventilationen er afhængig af årstid og belægning i staldene. Desuden er der en døgnrytme i forbindelse med driften. Styringen af ventilationsanlægget i alle staldene er via computer. Det sikrer en optimal drift og bedst mulig udnyttelse af varme fra varmevekslerne. I forbindelse med optimering af indsugninger og afkast for ventilationsluft, indgår rengøring og vedligehold som vigtige parametre.

Der vil være periodevis støj i forbindelse med aflæsning til siloerne. Det foregår ved nordenden af staldene, hvor der er træer til siderne der kan skærme lidt for støjen. Foder kan blive leveret fra 05.00 da foderfabrik udnyttes optimalt ved længere drift. Lastbilerne til fodertransport bemannes med flere chauffører på skift, så kapaciteten bliver større.

Transport af kyllinger til slagteri er underlagt slagteriets planlægning og skal sikre forsyning af slagtekæden. Indfangning og leverance af kyllinger omfatter med nuværende udstyr ca. 32 transporter maksimalt 8 gange årlig. Det kan ske på alle tider af døgnet, også nat. Alle kyllinger på en rotation leveres over en periode på maksimalt 2 døgn.

Det betyder at der årligt vil være aktivitet 10 - 20 nætter årligt.

Der kan forekomme støj i forbindelse med vaskearbejde. Arbejdet foregår mest indendørs. De udendørs dele af ventilationen vaskes i forbindelse med hvert holdskifte. Det tager et par timer for hver stald. Højtryksrensere står i stalden, og kun slangen kommer udendørs.

Støj i forbindelse med markdriften. Der er tale om almindelig trafik og færdsel på arealerne med maskiner. Det er periodevis forår og efterår. Især efterår er der en del transport med halm til ejendommens halmfy.

3.7.2 Støv

Kilder til støv, er støv i ventilationsafkast og støv i forbindelse med aflæsning af foder. Ventilationen udformes så støvet afsættes i nærheden af staldanlægget. Årligt indkøbes ca. 6.000 tons foder. Der anvendes støvcyklon på fodersiloerne.

I forbindelse med udmugning, læsses vognene/containerne indenfor. Transport foregår med vogne/container der er indrettet til gødningstransporten så støv og spild undgås. Støv fra vask af ydre dele af ventilationen ender inde i stalden.

Støv i forbindelse med produktionen af slagtekyllinger er lokal omkring staldene.

Støv i forbindelse med markarbejde er mere diffus, og af meget kortere varighed. Støv fra markarbejdet er svært at begrænse eller undgå. Den korte varighed må opveje en evt. gene som kan opstå lokalt.

3.7.3 Lys

Belysningen sikre ordentlige arbejdsforhold for medarbejderne. Der vil blive anvendt traditionel belysning og LED-lamper for at mindske energiforbruget i den nye stald. I eksisterende stalde bruges der lysstofrør.

Der er ikke lyspåvirkning fra staldanlægget, da der ingen vinduer eller andre direkte åbninger er. Lamperne udendørs er rettet nedad, således fjernpåvirkningen mindskes.

I forbindelse med fleksibel produktion skal der kunne monteres vinduer i staldene hvis det bliver et krav til produktionen. De skal placeres i bygningen så der ikke vil være gener for naboer. Den mængde lys som kan komme fra evt. staldvinduer om natten vil ikke være skarpt lys men lys med en styrke på 20 lux.

Udendørs er den nødvendige belysning opsat ved siloer, porte og døre. Facaderne er ikke oplyst. Lys er koncentreret omkring siloer og porte og anvendes kun i nødvendigt omfang.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Bekæmpelse følger retningslinjerne fra Aarhus Universitet

Der er aftale med et godkendt skadedyrsfirma vedr. tilsyn med ejendommen.

Bekæmpelse foregår ved at forhindre skadedyr som gnavere, fugle og insekter adgang til stalde og foderopbevaring. Der er kontrol af døre og porte for at sikre, at de yder tilstrækkelig beskyttelse mod skadedyr. Siloer holdes tætte og foderspild opsamles. Halmlageret ligger delvis for sig selv isoleret fra de øvrige bygninger, og der bekæmpes straks, hvis der observeres skadedyr der.

Fluer har ikke oplagte steder til at opformerer sig i produktionen. Strøelsen er tør og fjernes fra ejendommen.

3.7.5 Transporter

Transport

Transport til ejendommen sker for den største del via Salshøjvej, som er en af tre tilkørsel til ejendommen. Herfra er der gode trafikale forhold til det overordnede vejsystem.

Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår fortrinsvist i normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet såsom gylletransporter.

Transporter af foder, indsætning og afhentning af kyllinger, benytter den rene adgang til Salshøjvej mod nord/øst. DAKA og afsætning af husdyrgødning benytter den urene vej med forbindelse til Salshøjvej mod syd. Adgang til Holstebrovej er kun privat.

Tabel 2. Estimeret antal transporter

Type	Nudrift	Ansøgt	Forskel
Foder (30 tons/læs)	116	140	24
Kyllinger ind (16 t/læs)	16	20	4
Kyllinger ud (30 t/læs)	200	240	40
Husdyrgødning (25 t/læs)	24	32	8
DAKA	32	32	0
Halm - traktor	60	60	0
Brændstof - diesel	6	6	0
div. (affald)	10	10	0
I alt	464	538	76

3.7.6 Mulige uheld

Beskrivelse af risikominimering:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være:

- Ventilationssvigt
- Svigt af varmetilførsel i forbindelse med små dyr i staldene
- Forkerte foderblandinger
- Uheld ved transport med husdyrgødning.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Dette system overvåger ligeledes for lav temperaturen i stalden. På ejendommen findes desuden en nødstrøms generator som kan anvendes i forbindelse med strømsvigt af længere varighed.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder. Ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Det tilstræbes at håndtering, transportere og udsprede husdyrgødningen kan ske uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Der er ingen flydende husdyrgødning på ejendommen. Gylletank som tidligere blev brugt til flydende husdyrgødning, bruges nu til vaskevand. Gyllebeholderen er ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om risikobeholdere. Den er kontrolleret i forhold til

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
EAK-kode 20-01-21	Lysstofrør og elsparepærer	10-60 stk. Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 16-05-04	Spraydåse	0-10 stk. Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 18-02-02	Kanyler	Begrænset mængde Lukket beholder	Afleveres på apoteket
EAK-kode 18-02-08	Medicinrester	Begrænset mængde Lukket beholder	Afleveres på apoteket
EAK-kode 02-01-10	Jern og metal	0 – 100 kg Container	Afleveres på containerplads
ISAG-kode 50.00 EAK-kode 15-01-01	Papir /pap	210 – 550 kg Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 13-02-08	Spildolie	0 - 50 liter Tromle	Afleveres på containerplads
EAK-kode 20-01-19	Pesticidrester	0 - 5 kg Lukket beholder	Afleveres på containerplads
EAK-kode 16-01-07	Oliefiltre	0 - 5 kg	Afleveres på containerplads
EAK-kode 20-01-33	Batterier – alle typer	0 - 50 kg	Afleveres på containerplads
EAK-kode 15-01-04	Olietromler og olietanke - tomme	0 - 6 stk.	Afleveres på containerplads
EAK-kode 15-01-02	Plast	0 - 310 kg Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 15-01-03	Paller	0 – 30 stk.	Afleveres på containerplads
EAK-kode 17-02-01	Malet og/eller lakeret træ	0 – 25 kg Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 17-06-05	Aspestplader	0 – 50 kg Stablet på paller	Afleveres til deponi
EAK-kode 17-02-03	Nylonsnor fra halmballer	0 – 200 kg Container	Afleveres på containerplads
EAK-kode 15-01-01	Papirsække fra foder	0 – 10 kg Container	Afleveres på containerplads

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
EAK-kode 15-01-02	Tomme, skyllede plastik- dunke	10 – 30 kg	Afleveres på containerplads
EAK-kode 15-01-07	Tomme medicinglas	0 – 2 kg	Afleveres på containerplads
EAK-kode 16-01-03	Gamle, rådne person- vogndæk fra afdækning	0 – 20 kg	Afleveres på containerplads

- Ingen medicinrester
- Ingen kanyler
- Ingen nylonsnor
- Ingen papirsække
- Spild olier 200 l til genbrugsplads.
- Ingen brugte dæk

Der foretages følgende aktiviteter i forhold til affald:

1) Affaldsforebyggelse.

Foder leveres i løsvægt, direkte fra lastbil til fodersilo, uden brug af emballage.

Dyrene til indsætning transporteres på lastbil, i plastkasser eller containere der genanvendes

Plastkasser/containere til slagtedyrene genanvendes

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

Ved indsætning af dyrene er medarbejderne opmærksomme på ikke at beskadige transportkasserne således, at de kan genanvendes

Kasserne til slagtedyrene bliver ligeledes behandlet med omhu, således de kan genanvendes.

3) Genanvendelse.

Se ovenstående

4) Anden nyttiggørelse

Gødningen anvendes på egne arealer, rest til biogas

Bortskaffelse.

Medicin: Hvis der anvendes medicin, bruges den af dyrlægen ordinerede mængde. Der er ingen medicinrest.

Husdyrbruget følger Holstebro Kommunes gældende affaldsregulativ.

Evt. restaffald bliver håndteret ifølge gældende vejledning, eksempelvis udskiftning af lysstofrør

3.8.3 Olie- og kemikalier

Olie

Der er en olietank indendørs på fast underlag i værksted. Den er af fabrikatet Titan, og er en plasttank.

År	2004
Volumen:	2600 L
Tank nr.	04DM2298
G. nr.	55-5820

Der er også en tank til fyringsolie. Den står udenfor maskinhuset, hvor der er et fyrrum med backup oliefyr. Det anvendes kun i nødstilfælde. Der er fast gulv i fyrrum, og olietanken er placeret på fast støbt underlag.

År	2008
Volumen:	1800 L
Tank nr.	-
G. nr.	55-5820

På ejendommen opbevares olie og spildolie i værksted over spildbakker. Eventuelle rester afhændes til erhvervs-genbrugspladsen. Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i laden på betongulv uden kloak afløb. I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse.

I revurderingen står der: "Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/ spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker."

Kemikalier

Kemikalier til brug for markdrift er aflåst i rum påbygget stald 4. Her er egen indgang til frostsikret rum, der er indrettet uden afløb og med hylder til kemikaliedunke. Der opbevares desuden rengøringsmidler til vask af stalde.

Ejendommens forbrug og anvendelse af sprøjtemidler er registreret i programmet Mark Online. Ejer deltager desuden i erfagruppe omkring anvendelse af sprøjtemidler, og er således til stadighed opdateret på seneste viden indenfor området.

Marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter kan være en væsentlig kilde til punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt et lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbageløb af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på vaskepladsen med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevand, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevand, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af restvand på bedriftens markarealer eller på virksomhedens arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af restvand hos tredjemand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Restvand med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

3.8.4 Energiforbrug

Der anvendes halmfyr til opvarmning af eksisterende stalde, og denne vil også opvarme den nye stald. Desuden er alle stalde undtagen stald 2 forsynet med varmevekslere, som genanvender varme fra ventilationsluften i staldene.

Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og varmeveksler. Det årlige forbrug i dag ligger på ca. 180.000 kWh. Det forventes at stige til ca. 240.000 kWh.

Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Forebyggende tiltag.

Der anvendes LED alle steder, hvor det er muligt.

Der anvendes lavenergi ventilation i størst muligt omfang. Der anvendes EC-motorer i ventilationen, da disse er den mest energi effektive motor.

Staldene er isoleret for at reducere energiforbruget, og varmevekslerne sikre udnyttelse af den producerede varme.

3.8.5 Vandforbrug

Der er indvindingstilladelser til borerer. DGU nr. 64.701 bruges til markvanding. Indvindingen varierer fra år til år og afhænger af afgrødernes vandbehov.

Vinderup Vandværk leverer drikkevand til kyllingerne og rengøring af slagtekyllingestaldene.

Der anvendes primært vand til drikkevand:

Årligt forbrug	6.500 m ³
Vask af forrum	25 m ³
Servicerum	25 m ³
Vask af stalde	3.000 m ³
Samlet ca.	10.000 m ³

Der forventes en stigning på 2.000 m³ til samlet 12.000 m³ incl. vask.

Tiltag til minimering af vandforbrug:

Ved at holde en høj sundhedsstatus i besætningen mimeres vandforbruget og vandspild. Det giver en strøelse som er helt tør og let kan fejes ud af staldene. Ved sygdom stiger vandforbruget.

Der anvendes trykregulatorer på alle drikkenipler tilpasset kyllingernes alder. Dette reducerer vandspildet.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Der er af Miljøstyrelsen fastlagt BAT-krav til konventionel produktion af slagtekyllinger. Denne produktion sker i lukkede stalde, uden adgang til udearealer.

Der anvendes fasefodring for at optimere kyllingernes forsyning med protein og fosfor.

Der er et godkendt virkemiddel til reduktion af ammoniakemission fra slagtekyllingestalde. Varmeveksleren er godkendt med en effekt på op til 30 % og beskrevet på teknologilisten. Afprøvningerne er foretaget i traditionelle og dermed lukkede stalde.

Ejendommens stalde har varmevekslere, undtagen stald 2, hvor der ikke er tilstrækkelig plads.

Standardemissionen fra konventionelle slagtekyllinger for eksisterende staldanlæg er 0,74 kg N-NH³/m².

Standardemissionen fra konventionelle slagtekyllinger for nye staldanlæg er 0,57 kg N-NH³/m². Standardemissionen er den samme for flexgruppe af konventionelle slagtekyllinger.

BAT niveauet bliver således (BAT fastlagt i tidligere afgørelser)

$$\text{Stald 1,2,3+4: } 0,74 \text{ kg N-NH}_3/\text{m}^2 \times 7.871 \text{ m}^2 = 5.825 \text{ kg N-NH}_3$$

Stald 0:	0,57 khN-NH ₃ /m ² x 2.700 m ²	=	1.539 kg N-NH ₃
Lager		=	0 kg N-NH ₃
Samlet		=	7.364 kg N-NH₃

Faktisk emission

Den faktiske emission fra anlægget og lagre er 6.308 kg N-NH₃, beregnet i Husdyrgodkendelse ud fra en effekt på varmeveksleren på 23 % svarende til BAT krav, for nye stalde. Produktionen overholder derfor BAT krav med 1.056 kg N-NH₃ årlig, udover det som er lovkrav.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den udenlandske grænser og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

I forhold til de opstillede kriterier i kommuneplanen, passer udvidelsen ind i rammerne for denne. Der etableres nyt læbælte mod vest omkring den nye stald. Den opføres i tilknytning til eksisterende stalde med lige linjer. Bygningen vil ikke skille sig ud, men falde naturligt ind i ejendommens øvrige udtryk. Der vil derfor ikke være noget landskabeligt som taler imod udvidelsen.

På grund af bygningernes afdæmpede farve, afstanden til den asfalterede del af Holstebrovej og Salshøjvej og nærmeste naboer, vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbigående eller naboer. Placeringen i forbindelse med træer og læbælter gør, at ejendommen har samme udtryk som før udvidelsen.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Den anvendte teknologi bevirker, at udledningen af ammoniak ligger under BAT-kravet.

Egenkontrol

Kontrol af anlæg og produktion sker via tilsyn og anvendelse af logbog for drift og vedligehold af varmevekslerne. Desuden føres logbog over:

- vandforbrug
- foderforbrug
- dødelighed

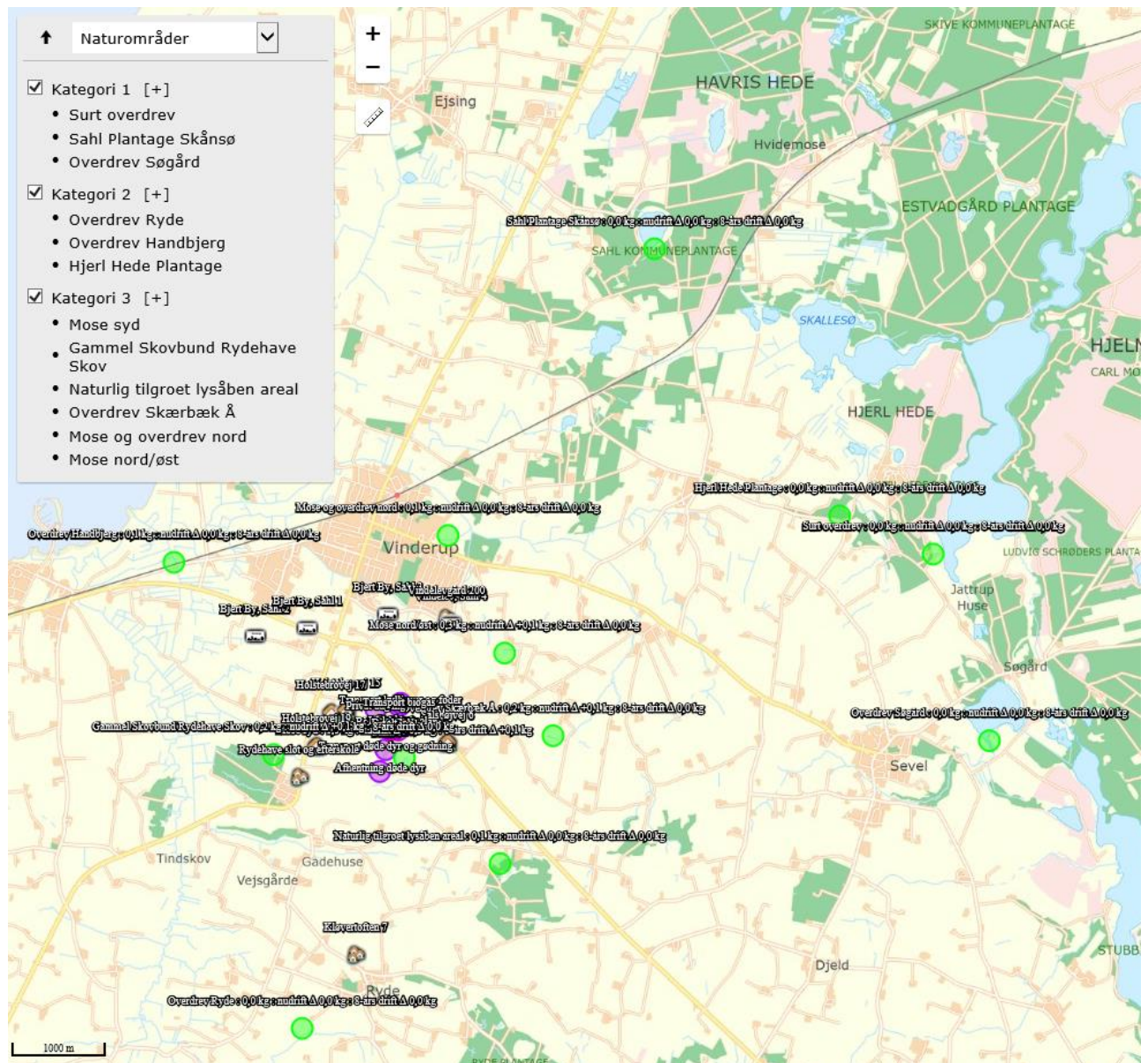
- tilvækst
- Tilmeldt branchens effektivitetskontrol KIK
- Fører sprøjteplan, markplan og gødningsplaner ifølge lovgivningen på området

Vurdering

Samlet er BAT-kravet overholdt, da staldsystem med påmonteret teknologi og opnåelig effekt kan give tilstrækkelig reduktion til at overholde BAT emissionskravet.

Produktionen har i væsentlig grad taget hensyn til ammoniakudledningen ved brug af teknologi.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Kort med angivelse af undersøgte naturpunkter

Kategori 1 natur: der er en totalbelastning på 0,0 kg N-NH₃/ha/år.

Kategori 2 natur: der er en totalbelastning på maksimalt 0,1 kg N-NH₃/ha/år.

For de omkringliggende kategori 3 og § 3 naturområder er der tale om en øget belastning på maksimalt 0,3 kg N-NH₃/ha/år.

Vurdering

For kategori 1 natur må der maksimalt være en totaldeposition på 0,4 og 0,2 kg N/ha/år ved kumulation med hhv. 1 og mere end 1 husdyrbrug. I dette projekt er der et andet husdyrbrug som påvirker Sahl Plantage Skånsø, og totaldepositionen må således maksimalt være på 0,4 kg N/ha/år. Holstebrovej 13 ligger dog med så stor afstand til naturområderne, at der ikke kan påvises en belastning herfra. Med en beregnet belastning på 0,0 kg N/ha/år med ét husdyrbrug i kumulation overholder det ansøgte afskæringskriterierne.

Med en beregnet totaldeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt. Det vurderes, at det ansøgte overholder afskæringskriteriet for kategori 2 natur.

Med en merbelastning på mindre end 1,0 kg/ha/år på kategori 3 og §3 naturområderne, kan der ikke tillægges negativ effekt af det ansøgte projekt, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Afskæringskriteriet for ammoniak emission til KAT 1, 2 og 3 natur vurderes derfor til at være overholdt.

4.4 Lugtgener for omboende

Afskæringskriteriet for geneafstand er overholdt til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Der er foretaget grundige undersøgelser af naboer og byzone, da lugtgeneafstanden er tæt på den aktuelle afstand til disse. Lugt er relateret til staldstørrelsen, og hvor mange kg dyr som er på stald. Den maksimale lugtpåvirkning af omgivelserne sker således kun få gange årligt og i få dage ad gangen.

Vurdering

Genekrav til lugt bliver overholdt ved fortsat produktion og med udvidelsen og ved kumulation fra to andre husdyrbrug. Derfor vurderes den ansøgte husdyrproduktion ikke at give anledning til unødige gener for omboende.

4.5 Støjgener

Der er få støjkloder i forbindelse med slagtekyllingeproduktion. Ventilationsanlægget er kilde til mest støj, da det er mest i drift. Transporter og aflæsning af foder giver også støj. I forbindelse med levering til slagteri 5 - 10 gange årlig, må der forventes aktivitet med transport og støj på alle tider døgnet.

Når varmevekslerne er i brug, erstatter de den almindelige ventilation i forholdet 1:1. Der kan således ikke forventes øget støjbelastning fra varmeveksler i forhold til almindelig ventilation.

I forbindelse med levering af kyllinger til slagteri, kan det forekomme, at leverancen forekommer på forskellige tidspunkter af døgnet

Markbruget drives videre uændret. Herfra kommer også støj. Støjen er periodevis og mere lokalt og kortvarig.

Vurdering

Det vurderes, at et moderne og velvedligeholdt anlæg ikke giver anledning til unødige generende støj. Aflæsning af foder sker mest i dagtimerne og er af begrænset varighed. Afhentning af slagtedyr forekommer relativt få gange årligt. Bedriften tager hensyn i de tilfælde.

Markdriften afvikles også så der tages hensyn til naboer og beboere i området. Støj fra markdrift kan dog forekomme hele døgnet, periodevis. Der har ikke tidligere været problemer med støj fra markdrift, og det forventes der heller ikke i fremtiden.

4.6 Støvgener

Der er monteret store cykloner på fodersiloerne så støv herfra er elimineret. Foderindblæsning foregår derfor uden gener eller spild.

Ved transport på ejendommen i sommerhalvåret kan der også opstå støvgener.

I forbindelse med markdriften er der støvgener, dog af mere lokal og kortvarig karakter.

Tiltag

På fodersiloerne er der monteret en støvcyklon, således støvgenerne minimeres ved indblæsning af foder.

I tilfælde af væsentlige støvgener fra transport på ejendommens interne veje, kan hastigheden nedsættes, og ved yderligere behov kan vejene vandes for at binde støvet.

I forbindelse med markdriften kan den planlægges efter vindretning og vejret i øvrigt. Dog indenfor visse grænser

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige for at undgå unødige støvgener.

4.7 Lyspåvirkninger

Der er ingen lysplader eller vinduer i staldene i dag. Der er heller ingen aktuelle planer om at montere lysplader eller vinduer. Der er således ingen fjernpåvirkning med lys inde fra staldene. Lystimer og lysintensitet i staldene er reguleret i *Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion til produktion af slagtekyllinger*.

Der er lys ved porte, siloer og døre for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og for at færdsel omkring bygningerne kan foregå sikkert.

Tiltag

Ved fodersiloerne og porte er der monteret lys som ikke lyser op på staldbygningerne, men lyser ned på arealet, hvor der skal færdes. Lyset tændes kun i forbindelse med aktivitet som kræver lys.

Fremtid

Lysplader og vinduer kan monteres på alle stalde. Det kan komme på tale, for at imødekomme evt. fremtidige produktionskrav eller lovgivning på området. Dagslys kan derfor blive en del af kyllingernes opvækst og stimulation. Lyset inde i staldene skal altid tilpasses til dyrenes behov og aktivitet. Hvis der monteres lysplader eller vinduer, vil disse blive placeret, så der ikke opstår utilsigtet lyspåvirkning udefra. Kunstiglys fra køretøjer må ikke utilsigtet kunne strømme ind i staldene.

Vurdering

Det vurderes ikke, at lys giver anledning til gener for naboer. Det udendørs lys har en nedadgående retning og vil ikke oplyse områder mere end få meter fra siloer og porte. Hvis der monteres lysplader eller vinduer på en eller flere stalde, vil lysmængden herfra begrænse sig til et niveau som ikke vil genere naboer eller forbipasserende.

4.8 Skadedyr

Al husdyrproduktion kan tiltrække skadedyr. Der er indgået en kontrakt omkring monitoring og bekæmpelse af skadedyr.

For at minimere opformering af rotter er alt foder opbevaret i lukkede siloer.

Gødningen fjernes løbende fra stalden for ikke at give mulighed for tilholdssteder i denne.

Der vil blive aftalt opsyn i forhold til skadedyr med et godkendt skadedyrsfirma eller kommunen.

Fluer

I gødningen kan der udklækkes fluer, hvis den er fugtig. Dybstrøelsen her er tør og fjernes ved holdskifte. Derfor er der ingen fluer. En markstak vil blive overdækket, herefter er udklækning ikke mulig.

Vurdering

Tiltagene vurderes som tilstrækkelige til at sikre naboer for gener vedr. skadedyr. Der er ikke tidligere konstateret problemer med fluer, derfor vurderes den aktuelle management af husdyrgødningen til at være tilstrækkelig.

4.9 Transporter

Ved en ændring af produktionen, er der en stigning i transport. Der er en mindre synergieffekt i logistikken. Ved foderleverance og afhentning af kyllinger til slag, kan den samme lastbil medtage foder og kyllinger fra begge stalde.

Udkørselsforholdene på Holstebrovej og Salshøjvej er udmærkede. Kun 5 % af transporterne går fra ejendommen til Holstebrovej. Alle øvrige transporter går via Salshøjvej. Det forventes ikke at give anledning til farlige trafiksituationer.

Vurdering

Transporterne til ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener udover det som må forventes af den øgede mængde trafik.

4.10 Energi

Der vil i forbindelse med etableringen af den nye stald blive anvendt energivenlige løsninger i byggeriet. Der er løbende renoveret i de eksisterende stalde til de mest energirigtige løsninger. Hele ejendommens inventar vurderes løbende for at fastlægge, hvornår en udskiftning er påkrævet. Alle stalde er derfor løbende forbedret, og i den forbindelse er der stort fokus på energiforbruget.

Vurdering

Senest ved første revurdering af godkendelsen skal produktionen gennemgås af en energikonsulent med henblik på en gennemgang af muligheder for energibesparelser. Det vurderes at være tilstrækkelig til at sikre mod et for stort energiforbrug på ejendommen.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Da der udelukkende er fastgødning i stalden og lageret, kan gødningsspild meget enkelt opsamles. Derved er risikoen for påvirkning af nærliggende vandresurse begrænset.

Ved brug af vandtryksregulering i drikkeniplerne minimeres vandspildet i stalden. Dette har en betydelig vandbesparelse.

I forbindelse med vask anvendes iblødsætning og højtryksrensning.

Vurdering

Tiltagene er effektive og vurderes tilstrækkelige til at holde vandforbruget på et minimum. Drikkevand er afgørende for kyllingernes vækst, derfor er der stort fokus på drikkesystemets funktion. Vask af staldene vurderes at foregå effektivt med mindst muligt vandforbrug.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Konventionelle slagtekyllingestalde er lukkede stalde med fast bund. Kloaksystem bruges ikke i stalden i produktionsperioden. Der er porte i gavlerne. De benyttes til ind- og udsætning af kyllingerne og til udmugning af dybstrøelsen efter hvert hold. Efter hvert hold rengøres staldene med højtryksrenser, og vandet ledes til opsamlingsstank og gyllebeholder.

Vurdering

Da al gødning holdes inde i staldene og er tør, indtil udmugning mellem hvert hold, vurderes det, at der er en minimal risiko for forurening af næringsstoffer til de omgivende jordarealer. Det vurderes, at dette staldsystem er sikkert og beskytter jord og jordbund.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Salmonella og campylobacter

Der er flere typer bakterier, der kan smitte fra dyr til menneske. Derfor overvåges produktionen for disse sygdomme. Desuden er der tiltag som begrænser risikoen for at indføre smitten til dyrene. Her er fokus på hygiejne i forbindelse med pasning af kyllingerne, der er separat rum til at skifte tøj og vaske sig før man går ind i kyllingestalden. Ventilationssystem indrettes så fluer og insekter ikke kan komme ind udefra med smitte. Der er 0-tolerance overfor gnavere i stalde og foderopbevaring. Fjerkræ, slagterier og rugerier er underlagt et nationalt prøveprogram for at opspore smittede besætninger. Der ligger nøje beskrivelser af konsekvenser af positiv fund, for at sikre folkesundheden.

Vurdering

Overvågning af salmonella og campylobacter sikrer forbrugerne ved køb af **Danske** kyllinger. Det er et nationalt overvågningsprogram. Det vurderes desuden, at slagtekyllinger ikke giver anledning til forøget risiko for påvirkning af naboer med Salmonella eller Campylobacter.

4.14 Alternative løsninger

Placering

Stalden kunne også placeres mod øst ved stald 4. Denne placering er fravalgt, dels pga. at stalden vil syne større fra Salshøjvej, men også fordi denne placering ikke kan overholde lugtgeneafstanden til nabo.

Placeringen af stald 0 syd for eksisterende stald giver en ringere biosecurity på ejendommen. Det bliver vanskeligere at opretholde en ren og en uren transportvej. Det går også imod ønsker om, at hele husdyrbruget skal fremstå som én enhed, og for at driftsbygningerne skal have et harmonisk udtryk. Med valgte placering, vest for eksisterende stalde opnås harmoni og driftsmæssig sammenhæng.

Teknologi

Der anvendes varmeveksler til reduktion af energiforbrug og ammoniakfordampning. Varmevekslere giver en 23 % reduktion i ammoniakemissionen fra staldene.

Staldsystem

Der findes ingen alternative staldsystemer til det valgte.

Vurdering

Det vurderes, at den valgte løsning er den mest optimale.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Niels Provstgård

Cand. Agro.

Søhøjlandets Regnskabskontor

Nørreskov Bakken 28

8600 Silkeborg

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere 40.000 stipladser fjerkræ.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af driften vil anlægget blive tømt for dyr og husdyrgødning. Stalde og servicebygninger vil blive vasket, foderopbevaringsanlæg tømt og rengjort. Container til opbevaring af husdyrgødning, vil blive fjernet.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt 3.9 og 4.2

5.2.1 BAT-Energi

Ved brug af EC-motorer i ventilationen kombineret med naturlig ventilation er der valgt den mest energibesparende type ventilation.

Elementer som sikrer god isoleringsevne i staldens sider og tag, er ligeledes energibesparende.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.2 BAT-Vand

Trykregulering af vandtryk i drikkepipler mindsker vandspild i stalden. Der er fokus på mulig besparelse i forbindelse med vask af stalden.

Vurdering

Det vurderes, at der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

5.2.3 Management

Der udarbejdes et miljøledelsessystem for produktionen.

Medarbejdere sendes løbende på faglig efteruddannelse. Den ansvarlige for produktionen skal vide noget om produktionen og sørge for:

- Årligt er der kurser for slagtekyllingeproducenter, nogle er obligatoriske
- introduceres til effektivitetskontrollen
- faglig viden om fugle og deres adfærd og behov
- teknisk viden om stald og anlæg.

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Egenkontrol anvendes i den daglig drift.

Vurdering

Der er valgt den bedste løsning der findes på nuværende tidspunkt.

6. Konklusion

Ud fra ansøgers beskrivelser af produktionen sammenholdt med beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er den samlede vurdering, at ansøger har gjort sig de nødvendige tanker om projektet, og derigennem taget de foranstaltninger så projektet ikke indebærer væsentlige negative virkninger på miljøet.